

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Του Πρακτικού 12/2026 της τακτικής συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Αριθ. Απόφασης 67/2026

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Γνωμοδότηση επί του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για την Βιομηχανία και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού.

Στην Κομοτηνή σήμερα **15-07-2026** ημέρα **Τετάρτη** και ώρα **20:00** συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δια ζώσης στην αίθουσα συνεδριάσεων «**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ**» της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης, μετά από την **οικ. 233671/4542/10-07-2026** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου κ. Μιχαήλ Πιτιακούδη, η οποία επιδόθηκε στον Περιφερειάρχη κ. Χριστόδουλο Τοψίδη, και σε κάθε Περιφερειακό Σύμβουλο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 123, 124 και 126 του Ν.5314/2026.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ:

Ο Περιφερειάρχης ΑΜΘ κ. Τοψίδης Χριστόδουλος

Ο Πρόεδρος του ΠΣ κ Πιτιακούδης Σ. Μιχαήλ

Ο Γραμματέας του ΠΣ κ Σεϊτανίδης Χαρίλαος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. ΜΟΥΡΒΕΤΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	17. ΜΟΛΛΑ ΙΣΑ ΡΙΤΒΑΝ
2. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	18. ΕΥΚΑΡΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
3. ΒΕΝΕΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	19. ΔΑΛΚΙΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
4. ΜΠΑΧΑΡΙΔΟΥ ΦΑΝΗ	20. ΜΠΡΙΚΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ
5. ΔΑΛΑΚΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	21. ΓΙΟΥΡΟΥΚ ΣΑΛΗ
6. ΠΑΤΑΚΑΚΗΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ	22. ΠΑΥΛΑΚΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
7. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	23. ΑΜΟΥΤΣΚΑ ΙΜΠΡΑΧΗΜ
8. ΧΑΤΖΗΓΚΕΝΕ ΙΡΦΑΝ	24. ΟΣΜΑΝ ΠΕΧΛΙΒΑΝ ΑΧΜΕΤ
9. ΚΟΝΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	25. ΑΡΧΟΝΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
10. ΤΑΠΑΤΖΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	26. ΜΕΤΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
11. ΠΟΥΛΙΛΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	27. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
12. ΙΣΜΑΗΛΚΟ ΦΑΤΗΧ	28. ΔΕΛΗΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
13. ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	29. ΜΠΟΔΟΥΡΟΓΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
14. ΜΕΝΤΙΖΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	30. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
15. ΧΑΤΖΗ ΜΕΜΕΤ ΡΙΤΒΑΝ	31. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
16. ΙΓΝΑΤΙΑΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	32. ΚΛΑΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΑΠΟΝΤΕΣ

Η Αντιπρόεδρος του ΠΣ κα Ψωμά Σοφία

ΤΑ ΜΕΛΗ

1.ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, 2.ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ, 3.ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ, 4.ΓΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, 5.ΜΟΥΜΙΝ ΚΑΑΝ, 6.ΚΑΣΑΠ ΑΧΜΕΤ, 7.ΤΣΩΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 8.ΓΚΟΥΛΙΑΜΑ ΜΑΝΔΑΛΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, 9.ΚΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ, 10.ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.

Εκ των ανωτέρω οι κ.κ. 1.ΨΩΜΑ ΣΟΦΙΑ, 2.ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ, 3.ΓΚΟΥΛΙΑΜΑ ΜΑΝΔΑΛΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ είναι δικαιολογημένα απόντες με βάση την ενημέρωση που έκαναν στην Γραμματεία του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κ. Χαλβατζής Παναγιώτης.

Χρέη γραμματειακής υποστήριξης της συνεδρίασης άσκησε ο υπάλληλος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κ. Νεκτάριος Μπιτζίδης.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία διότι σε σύνολο 45 μελών ήταν παρόντα τα 33 μέλη, άρχισε η συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Προσήλθε κατά τη συζήτηση του 4^{ου} θέματος Η.Δ. ο περιφερειακός σύμβουλος Νικόλαος Τσαλικίδης.

Εισηγούμενη το πρώτο θέμα της ημερήσιας διάταξης η Προϊσταμένη της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Χαμητίδου Μαρία έθεσε υπόψη των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου την με αρ. πρωτ. 211373/3706/10.07.2026 εισήγηση της υπηρεσίας η οποία αναφέρει τα εξής:

- 1) Το με αρ.πρ.ΠΑΜΘ/207904/43941/22.06.2026(αρ.πρ.εισερχ.211373/3706/24.06.2026) έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Δ/σης Διοίκησης της Γενικής Δ/σης Εσωτερικής Λειτουργίας, με το οποίο διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μας το αρ.πρ. ΥΠΕΝ/ ΔΙΠΑ/ 63374/4319/05.06.2026 έγγραφο του ΥΠΕΝ.
- 2) Η ΚΥΑ υπ' αρ. 107017/2006 (Β' 1225) για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- 3) Ο Ν. 4447/2016 (Α'241) Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις.

Στο πλαίσιο των κοινών διαδικασιών διαβούλευσης των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και των οικείων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.), διαβιβάστηκε από την Δ/ση ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ το σχέδιο του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου ΕΧΠ για την Βιομηχανία και η ΣΜΠΕ αυτού, προκειμένου να διατυπωθούν απόψεις και παρατηρήσεις επί αυτών. Οι απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία του φακέλου του ΕΧΠ για την Βιομηχανία, προκειμένου να ενημερωθεί το κοινό, είναι διαθέσιμα στη διαδικτυακή Διεύθυνση:

<https://ypen.gov.gr/dimosia-diavoulefsi-epi-a-tou-eidikou-chorotaxikou-plaisiou-gia-ti-viomichania-kai-tin-efodiastiki-alytida-kai-v-tis-stratigikis-meletis-perivallontikon-epiptoseon-sbe-aftou/>

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αποτελεί το βασικό εργαλείο εκτίμησης και αξιολόγησης των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον που μπορεί να επιφέρει η εφαρμογή των προτάσεων του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για την Βιομηχανία (ΕΧΠ-Β) και προτείνει μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών. Συντάσσεται σε εφαρμογή της Οδηγίας 2001/42 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ΚΥΑ αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017 /2006 (ΦΕΚ Β' 1225), όπως αυτή τροποποιημένη ισχύει.

Αρχή σχεδιασμού του σχεδίου είναι το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Υ.Π.ΕΝ.), Γ.Γ. Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος, Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού, Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού.

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα είναι ο μετασχηματισμός της χωρικής διάρθρωσης του εθνικής σημασίας τομέα της βιομηχανίας, περιλαμβανομένου και του κλάδου της εφοδιαστικής αλυσίδας, προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία περιλαμβάνει τρεις διαστάσεις:

- την προστασία του περιβάλλοντος,
- την κοινωνική ισότητα και συνοχή και
- την οικονομική ευημερία και την ανάπτυξη.

Το ΕΧΠ για την Βιομηχανία θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά στην χώρα μας το 2009 (Φ.Ε.Κ. 151/ΑΑΠ/13.04.2009) και είναι αυτό που εξειδικεύει στον τομέα της Βιομηχανίας τους γενικούς άξονες

ανάπτυξης της χώρας όπως αυτοί προσδιορίζονται στο Εθνικό Χωροταξικό (ΦΕΚ128 Α/2008). Η αναθεώρηση του ισχύοντος πλαισίου κρίθηκε αναγκαία τόσο λόγω της παρέλευσης σημαντικού χρονικού διαστήματος από τη θεσμοθέτησή του όσο και λόγω των νέων οικονομικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και γεωπολιτικών συνθηκών που επηρεάζουν τον παραγωγικό χώρο της χώρας. Το προτεινόμενο ΕΧΠ επιδιώκει να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, της κλιματικής αλλαγής, της κυκλικής οικονομίας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής μεταποίησης.

Το νέο ΕΧΠ συνιστά στρατηγικό εργαλείο εθνικής εμβέλειας, το οποίο καθορίζει τις βασικές κατευθύνσεις για τη χωρική οργάνωση της βιομηχανικής παραγωγής και της εφοδιαστικής δραστηριότητας, με χρονικό ορίζοντα το έτος 2032 και προοπτική έως το 2040, ενώ δίνει ταυτόχρονα κατευθύνσεις στα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και στα υποκείμενα επίπεδα πολεοδομικού σχεδιασμού.

Το σχέδιο του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου περιλαμβάνει θεματικούς τομείς και επιμέρους κατευθύνσεις για το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης της βιομηχανίας, την ανάπτυξη της μεταποίησης, την κλαδική διάρθρωση της βιομηχανίας, τη γεωγραφική κατανομή της παραγωγικής δραστηριότητας, την ενίσχυση οργανωμένων υποδοχών και τη χωρική οργάνωση της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ενδεικτικά, τίθεται στόχος η μεταποιητική δραστηριότητα να αναπτυχθεί ταχύτερα από τον μέσο όρο της οικονομίας στην περίοδο 2022–2032 και να αντιπροσωπεύει το 13,5% του συνόλου το 2032.

Η ΣΜΠΕ που συνοδεύει το ΕΧΠ αξιολογεί τις πιθανές επιπτώσεις των προτεινόμενων κατευθύνσεων στο περιβάλλον και εξετάζει τη συμβατότητά τους με τους εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς στόχους για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την κυκλική οικονομία, την προστασία της βιοποικιλότητας, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την προστασία των υδάτων, του εδάφους, του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η αξιολόγηση του ΕΧΠ και της ΣΜΠΕ οφείλει να εξετάσει κατά πόσο οι προτεινόμενες χωρικές κατευθύνσεις επιτυγχάνουν την αναγκαία ισορροπία μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής προστασίας, διασφαλίζοντας παράλληλα την ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και την προστασία των περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής και πολιτιστικής αξίας.

Στο κείμενο της ΣΜΠΕ του Νέου ΕΧΠ-Β αναφέρεται ότι λαμβάνει υπόψη

A. τους Διεθνείς, Ενωσιακούς, Εθνικούς Στόχους Περιβαλλοντικής Προστασίας που το αφορούν, και

B. την σχέση σχεδίου με άλλα σχέδια και προγράμματα

Συγκεκριμένα, τα σχέδια και τα προγράμματα που λήφθηκαν υπόψη για τις βασικές κατευθύνσεις της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αλυσίδας, είναι: ο Στρατηγικός Σχεδιασμός Εθνικού Επιπέδου (εφαρμογή δεικτών από το 2009 έως σήμερα), Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής, Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια (το υπό έγκριση Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων για τον Τουρισμό και για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, το υπό κατάρτιση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες, το ΕΧΠ Υδατοκαλλιέργειας, κ.α.), Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και τις Προστατευόμενες Περιοχές, Προεδρικά Διατάγματα και Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες των Περιοχών Natura 2000, Εθνική Στρατηγική και Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, Κ.Υ.Α. 172058/11-02-2016 (ΦΕΚ Β' 354) με τίτλο «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2012/18/ΕΕ “για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση όπως οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου” του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012, Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών της Ελλάδας.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το πεδίο εφαρμογής καλύπτει τη βιομηχανία και τη μεταποίηση κατά τον Ν. 3982/2011, καθώς και την εφοδιαστική αλυσίδα (logistics) κατά τον Ν. 4302/2014. Κεντρική καινοτομία του νέου πλαισίου αποτελεί η οργανική ενσωμάτωση της εφοδιαστικής αλυσίδας στον χωρικό σχεδιασμό. Για πρώτη φορά η παραγωγή, οι αποθηκευτικοί χώροι, οι μεταφορές, τα logistics, τα εμπορευματικά κέντρα, οι λιμενικές υποδομές και τα δίκτυα διανομής αντιμετωπίζονται ως ένα ενιαίο παραγωγικό σύστημα. Ο σχεδιασμός δεν αφορά πλέον μόνο τη χωροθέτηση βιομηχανικών μονάδων, αλλά τη συνολική οργάνωση των αλυσίδων παραγωγής και διακίνησης προϊόντων και πρώτων υλών.

Το νέο ΕΧΠ ενσωματώνει τη νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για:

- τη βιώσιμη βιομηχανική ανάπτυξη,

- τις κρίσιμες πρώτες ύλες,
- την ασφάλεια εφοδιασμού,
- την ενεργειακή ασφάλεια,
- και τη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης.

Η βιομηχανία και η εφοδιαστική αλυσίδα αντιμετωπίζονται πλέον ως κρίσιμες υποδομές οικονομικής και γεωοικονομικής ανθεκτικότητας.

Βασικός άξονας του νέου πλαισίου είναι η μετάβαση από τις διάσπαρτες εκτός σχεδίου εγκαταστάσεις προς τις οργανωμένες μορφές χωροθέτησης, μέσω της ενίσχυσης των Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ), της καλύτερης αξιοποίησης των υφιστάμενων υποδοχέων, της οργάνωσης των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ), καθώς και της σύνδεσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων με τις μεταφορικές, ενεργειακές και εφοδιαστικές υποδομές.

Στόχος είναι η καλύτερη οργάνωση της παραγωγικής δραστηριότητας, η μείωση των συγκρούσεων χρήσεων, η περιβαλλοντική εξυγίανση περιοχών που ήδη δέχονται πιέσεις και η δημιουργία σαφέστερων κανόνων για επενδυτές, επιχειρήσεις και τοπικές κοινωνίες.

Επίσης το νέο ΕΧΠ αναγνωρίζει ρητά την αναγκαιότητα χωρικής υποστήριξης εγκαταστάσεων που συνδέονται με κρίσιμες και στρατηγικές πρώτες ύλες κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1252, καθώς και εγκαταστάσεων στρατηγικής σημασίας για την ευρωπαϊκή βιομηχανική ανταγωνιστικότητα.

2.2 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΥΑ

Το σχέδιο ΚΥΑ διαρθρώνεται ως εξής:

- Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1-3): Γενικές διατάξεις – σκοπός, ορισμοί, στόχοι.
- Κεφάλαιο Β' (άρθρα 4-5): Στρατηγική χωρική οργάνωση της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 6-9): Κατηγορίες δραστηριοτήτων και ειδικές κατηγορίες χώρου – ειδικές ρυθμίσεις κλαδικής χωροθέτησης, νησιωτικός και παράκτιος χώρος, ορεινές περιοχές, ζώνες απολιγνιτοποίησης.
- Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 10-14): Όροι και κανόνες χωροθέτησης – εκτός σχεδίου δόμηση, αποστάσεις, χωροθέτηση εφοδιαστικής, Επιχειρηματικά Πάρκα.
- Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 15-17): Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό και πρόγραμμα ενεργειών.
- Παράρτημα Ι: Κατευθύνσεις ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα
- Παράρτημα ΙΙ: Πίνακας συντομογραφιών
- Παράρτημα ΙΙΙ: Πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων
- Παράρτημα ΙV: Διαγράμματα χωρικής οργάνωσης (εθνικό πρότυπο βιομηχανίας και εφοδιαστικής)

2.3 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΧΠ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΧΠ-Β διαμορφώνονται ως εξής:

α) **Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής** καθώς και του ευρύτερου οικονομικού και χωρικού ρόλου τους, μέσω της προώθησης ενός χωρικού προτύπου που δημιουργεί αύξηση της συνολικής παραγωγικότητας, εξωτερικές οικονομίες στους τομείς ή σε διασυνδεδεμένους τομείς και μειώνει τις εξωτερικές παρενέργειες σε τομείς, περιοχές ή ομάδες πληθυσμού.

β) **Η ενδυνάμωση της παραγωγικότητας μέσα από την ανάπτυξη των τομέων της βιομηχανίας και εφοδιαστικής**, με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εξασφάλιση κατάλληλης και επαρκούς γης για την κάλυψη των αναγκών, για την ανάπτυξη νέων βιομηχανικών μονάδων και εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, τον μετασχηματισμό, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων και εγκαταστάσεων στις σημερινές τους θέσεις.

γ) **Η αναβάθμιση του ρόλου της βιομηχανίας**, ώστε να αποτελεί σταθερότερη και ανθεκτική στις μελλοντικές αβεβαιότητες βάση για το σύνολο των δραστηριοτήτων στην ελληνική οικονομία. Η ενίσχυση της βιομηχανίας θα στηριχθεί τόσο στους μεγάλους παραδοσιακούς κλάδους όσο και στους αναδυόμενους (π.χ. βιομηχανία τεχνολογιών καθαρών εκπομπών, φαρμακευτική βιομηχανία και βιομηχανία παραγωγής κρίσιμων και στρατηγικών υλών της ΕΕ, αμυντική βιομηχανία κλπ.) ή νεοφυείς κλάδους, χωρίς όμως να αγνοούνται δυναμικές που παρατηρούνται και στους υπόλοιπους κλάδους.

δ) **Η ανάδειξη, αναβάθμιση και περαιτέρω ενίσχυση της εφοδιαστικής ως μείζονος σημασίας τομέα δραστηριότητας με:**

i. διεθνή προσανατολισμό,

ii. ανάπτυξη συνοδών δραστηριοτήτων προστιθέμενης αξίας (π.χ. ελαφρά μεταποίηση) και
 iii. αποτελεσματικότερη οργάνωση δραστηριοτήτων εφοδιαστικής στην εσωτερική αγορά, ιδιαίτερα για δραστηριότητες εφοδιαστικής σχετιζόμενες με περιοχές αγροτικής παραγωγής, νησιωτικές και αστικές-μητροπολιτικές περιοχές.

ε) **Η βιώσιμη και περιβαλλοντικά συμβατή παραγωγή της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής.** Η χωρική διάρθρωση των δραστηριοτήτων της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής πραγματοποιείται κατά βάση μέσω οργανωμένων μορφών ανάπτυξης, συνοδευόμενη από παράλληλη εφαρμογή κριτηρίων περιβαλλοντικής συμβατότητας σε όλους τους τομείς παραγωγής.

στ) **Η διάθεση των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων για τη βιώσιμη ανάπτυξη της βιομηχανίας και εφοδιαστικής,** με διασφάλιση της αποδοτικότητάς τους σε ανταγωνιστικές παραγωγικές επενδύσεις και δημόσιες υποδομές, που υποστηρίζουν την παραγωγική λειτουργία ή κοινωνικές ανάγκες.

ζ) **Η ενίσχυση πολιτικών αξιοποίησης πόρων από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, αλλά και ιδιωτικών κεφαλαίων** σε άμεσες επενδύσεις τόσο σε παραγωγικό εξοπλισμό, όσο και σε υποδομές βιομηχανίας και εφοδιαστικής.

η) Η κατά το δυνατόν **ισότιμη και δίκαιη χωρική κατανομή δραστηριοτήτων βιομηχανίας και εφοδιαστικής**, ώστε όλος ο εθνικός χώρος να αξιοποιήσει τις δυνατότητες που διαθέτει. Ειδικότερα ενισχύονται οι περιοχές που αντιμετωπίζουν είτε προοπτική αναδιάρθρωσης του παραγωγικού τους δυναμικού υπό την επίδραση της αλλαγής του μοντέλου ενεργειακής παραγωγής, είτε προκλήσεις ανάληψης νέου ρόλου στις υπό διαμόρφωση νέες γεωπολιτικές συνθήκες, είτε αδυναμία απορρόφησης διαθέσιμων πόρων ιδιαίτερα για εγκεκριμένες επενδυτικές ενισχύσεις.

θ) Η επιλεκτική διεύρυνση της γεωγραφικής βάσης της βιομηχανίας σε περιφερειακή και ενδοπεριφερειακή κλίμακα, με την προώθηση ενός πιο πολυκεντρικού προτύπου οργάνωσης, και η **στοχευμένη αποκέντρωση από τις μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης** για ορισμένου τύπου δραστηριότητες.

ι) Η μετάβαση της παραγωγικής βάσης της χώρας από το κυρίαρχο μοντέλο της εγκατάστασης εκτός σχεδίου και εκτός ζωνών χρήσεων γης, **σε οργανωμένες μορφές ανάπτυξης** συμπεριλαμβανομένων επιχειρηματικών πάρκων και περιοχές ή κατηγορίες περιοχών στις οποίες επιτρέπεται η άσκηση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τον θεσμοθετημένο χωρικό σχεδιασμό.

ια) **Η ισόρροπη ανάπτυξη βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αλυσίδας με κλάδους ή δραστηριότητες με τις οποίες υπάρχει δυνητικός ανταγωνισμός σε επίπεδο χρήσεων γης** ή ανταγωνισμός για την αξιοποίηση των ίδιων πόρων, με παράλληλη επιδίωξη τη διατήρηση και υπό προϋποθέσεις επέκταση του βιομηχανικού ιστού και των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής.

ιβ) **Η χωρική υποστήριξη μέσω του σχεδιασμού και οργάνωση βιομηχανικών εγκαταστάσεων που συνδέονται με την εξόρυξη, επεξεργασία, μεταποίηση, ανακύκλωση ή/και καθετοποίηση αλυσίδων αξίας ορυκτών και κρίσιμων πρώτων υλών**, ιδίως όταν αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252 ή χαρακτηρίζονται ως έργα στρατηγικής ή κρίσιμης σημασίας κατά το ενωσιακό δίκαιο, αποτελεί ειδικό στόχο του παρόντος Πλαισίου, ενόψει της συμβολής τους στη στρατηγική αυτονομία, την ασφάλεια εφοδιασμού, την πράσινη μετάβαση και τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Χώρας.

ιγ) **Η διασφάλιση της συνέχειας και λειτουργικής αναβάθμισης υφιστάμενων βιομηχανικών πόλων**, ιδίως σε περιοχές όπου έχουν ήδη διακλαδικά παραγωγικά συμπλέγματα, εξορυκτικές δραστηριότητες, εγκαταστάσεις μεταποίησης ορυκτών πρώτων υλών, παραγωγή ενέργειας ή δραστηριότητες εφοδιαστικής, εφόσον η διατήρηση και ενίσχυσή τους συμβάλλει στην παραγωγική ανθεκτικότητα, τη στρατηγική αυτονομία, την ασφάλεια εφοδιασμού και την πράσινη μετάβαση

2.4 ΚΑΤΗΓΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης βιομηχανίας

Το άρθρο 4 θεσπίζει ένα σύστημα τεσσάρων ομάδων για τις Περιφερειακές Ενότητες ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης και τις επιδιωκόμενες πολιτικές:

- Ομάδα Α – Μητροπολιτικές Περιοχές (Αθήνας, Θεσσαλονίκης): Στόχος η εντατικοποίηση με έμφαση σε μονάδες υψηλής τεχνολογίας, εξυγίανση ΑΒΣ και επιλεκτική αποκέντρωση. Απαγορεύεται η εγκατάσταση νέων μονάδων εκτός Επιχειρηματικών Πάρκων ή ζωνών βιομηχανικής χρήσης (δεσμευτικός κανόνας).

- Ομάδα Β – Ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες περιοχές: Περιλαμβάνει 15 Περιφερειακές Ενότητες, μεταξύ των οποίων τις ΠΕ Έβρου, Ροδόπης και Καβάλας. Στόχος η συνέχιση ανάπτυξης, ο εκσυγχρονισμός και η εξυγίανση ΑΒΣ.
- Ομάδα Γ – Περιοχές Ενίσχυσης: Περιλαμβάνει 15 ΠΕ, μεταξύ άλλων τις ΠΕ Δράμας και Ξάνθης. Στόχος η σημαντική ενίσχυση με επιχορηγήσεις και φορολογικά κίνητρα.
- Ομάδα Δ – Περιοχές ισχυρής ενίσχυσης: Νησιωτικές ΠΕ και 9 ηπειρωτικές (Γρεβενά, Πέλλα, Φλώρινα, Ηλεία, Χαλκιδική, Καστοριά, Λακωνία, Ευρυτανία και Φωκίδα). Ισχυρή ενίσχυση μέσω φορολογικών κινήτρων και επιχορηγήσεων, και μείωση ελάχιστου μεγέθους ΕΠ Εξυγίανσης σε 20 στρ.

Όπως αναφέρεται και παραπάνω, κεντρική παράμετρος του νέου πλαισίου είναι η στροφή από τις εκτός σχεδίου εγκαταστάσεις στις οργανωμένες μορφές ανάπτυξης. Τίθεται εθνικός στόχος μόνο το 1/3 των νέων μονάδων (έναντι του 80% που έχει παρατηρηθεί στο παρελθόν κατά μέσο όρο) να εγκατασταθεί εκτός οργανωμένων υποδοχέων. Για να καλυφθούν οι ανάγκες έως το 2032 εκτιμώνται περίπου 57.000 στρ. νέων οργανωμένων χώρων βιομηχανίας και εφοδιαστικής σε επίπεδο χώρας.

Εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της εφοδιαστικής αλυσίδας

Το άρθρο 5 εισάγει για πρώτη φορά σε Χωροταξικό Πλαίσιο προβλέψεις για την εφοδιαστική αλυσίδα, οι οποίες απουσίαζαν από το ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας του 2009. Η εφοδιαστική κατηγοριοποιείται σε πέντε ομάδες ΠΕ:

- Ομάδα Α – Μητροπολιτικά εφοδιαστικά κέντρα (ΠΕ Αττικής, ΠΕ Θεσσαλονίκης): Ανάπτυξη διεθνούς εφοδιαστικής με στόχο να αποτελέσουν πύλες εισόδου διεθνών φορτίων προς κεντρική/ανατολική Ευρώπη. Σχεδιάζονται τα κέντρα «Θριάσιο Ι», «Θριάσιο ΙΙ» και «Στρατόπεδο Γκόνου».
- Ομάδα Β – Μεγάλα εφοδιαστικά κέντρα και πύλες εισόδου: Ηράκλειο, Θεσπρωτία, Ιωάννινα, Αχαΐα, Βοιωτία, Εύβοια, Μαγνησία.
- Ομάδα Γ – Ενδιάμεσα εφοδιαστικά κέντρα διαπεριφερειακής εμβέλειας: Περιλαμβάνει τον Έβρο και την Καβάλα από την ΠΑΜΘ. Επιδιώκεται η συνέχιση της ανάπτυξης τους αξιοποιώντας τον ρόλο τους στην ευρύτερη Περιφέρεια και την αγροτική ενδοχώρα τους.
- Ομάδα Δ – Μικρά εφοδιαστικά κέντρα τοπικής εμβέλειας.
- Ομάδα Ε – Πολύ μικρά εφοδιαστικά κέντρα: Εντάσσονται η Ροδόπη, η Ξάνθη και η Δράμα. Προβλέπεται η ανάπτυξη νέων ΕΠ, ειδικά δε για τα μικρά νησιά, μείωση του ελάχιστου εμβαδού στα 15 στρ.

Για τον συνολικό όγκο νέων εφοδιαστικών αναγκών έως το 2032 εκτιμώνται περίπου 29.000 στρ. επιπλέον οργανωμένων χώρων, εκ των οποίων τα 24.000 στρ. (83%) εντός Επιχειρηματικών Πάρκων και 5.000 στρ. εκτός ΕΠ (κοντά σε αγροτικές/εξορμητικές πρώτες ύλες). Προτεραιότητα δίνεται σε ειδικές εγκαταστάσεις αποθήκευσης υγρών φορτίων (περίπου 5.000 στρ. νέων αναγκών).

Περιβαλλοντικές δεσμεύσεις σχετικές με το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης μεταποίησης και εφοδιαστικής

Το άρθρο 6 καθορίζει τις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις για την χωροθέτηση βιομηχανικών – μεταποιητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αλυσίδας.

Α) Οι περιοχές αποκλεισμού είναι οι παρακάτω:

- Οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α.
- Αισθητικά και προστατευτικά δάση και αναδασωτές εκτάσεις.
- Διατηρητέα μνημεία της φύσης.
- Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως απάτητα βουνά, όπως ορίζεται η Περιοχή Άνευ Δρόμων (ΠΑΔ).
- Περιοχές Ramsar.
- Πυρήνες των Εθνικών Δρυμών.
- Μικροί Νησιωτικοί Υγρότοποι και Υγρότοποι Αττικής, σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν. 4559/2018 (ΦΕΚ 142/Α/2018).
- Περιοχές ή ζώνες απολύτου προστασίας της φύσης και σε περιοχές ή ζώνες προστασίας της φύσης προστατευόμενων περιοχών που έχουν προκύψει κατ' εφαρμογή των άρθρων 19 και 21 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/1986).

Β)) Εντός των περιοχών προστασίας του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α'160), για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α'160) Προεδρικά Διατάγματα, η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, εφόσον αυτή επιτρέπεται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών, λαμβάνει χώρα υπό την τήρηση των ειδικότερων όρων

και προϋποθέσεων που θεσπίζονται από αυτό. Η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν 4014/2011 (Α'209) και του άρθρου 9 του Ν. 3937/2011 (Α'60), ως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Κατά συνέπεια απαγορεύεται:

i. η εγκατάσταση ιδιαιτέρως οχλουσών και επικίνδυνων βιομηχανικών εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας 96/82/ΕΚ (L 10) και

ii. η εγκατάσταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων Κατηγορίας Α1.

Επιπροσθέτως, για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων κατηγορίας Α2 και Β ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής σε οικοτόπους προτεραιότητας εντός περιοχών ΕΖΔ και σε κρίσιμα ενδιαιτήματα ειδών ορνιθοπανίδας περιοχών ΖΕΠ».

Κατηγορίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων και ειδικές κατηγορίες χώρου

Το άρθρο 7 κατατάσσει τις δραστηριότητες που χρήζουν ειδικότερης μεταχείρισης σε 5 κατηγορίες:

- **Μείζονος σημασίας ή στρατηγικές επενδύσεις**, οι οποίες διακρίνονται σε:
 - Α) Επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και βιομηχανικές επενδύσεις μείζονος σημασίας για την εθνική οικονομία. Αξιολογείται ιδιαίτερα ευνοϊκά η εγκατάσταση νέων, καθώς και ο εκσυγχρονισμός και επέκταση των υφιστάμενων μονάδων, υπό την προϋπόθεση βελτίωσης της περιβαλλοντικής τους επίδοσης, κατά προτεραιότητα στις περιοχές των Ομάδων Α και Β ανάπτυξης της βιομηχανίας, αλλά και σε περιοχές των Ομάδων Γ και Δ, οι οποίες χαρακτηρίζονται από ένταση γνώσης σε υποδομές και μηχανισμούς.
 - Β) Βιομηχανικές επενδύσεις κρίσιμης ή στρατηγικής σημασίας για την αυτονομία και πράσινη μετάβαση της ΕΕ. Τομείς κρίσιμων πρώτων υλών (Κανονισμός ΕΕ 2024/1252), Τεχνολογίες μηδενικών εκπομπών (Κανονισμός ΕΕ 2024/1735), τομείς παραγωγής φαρμάκων κρίσιμης σημασίας της ΕΕ, τομείς παραγωγής αμυντικών συστημάτων, τομείς παραγωγής ημιαγωγών (Κανονισμός ΕΕ 2023/1781), τομείς παραγωγής που εμπίπτουν στην Πράξη της ΕΕ για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας.
- **Μονάδες Seveso**: Εκπονείται Προμελέτη Ελέγχου Διακινδύνευσης για εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας, με καθορισμό Ζωνών Ι, ΙΙ και ΙΙΙ, όπως ορίζονται στην υπ' αριθμ. 172058/2016 ΚΥΑ (ΦΕΚ 354/Β/2016). Σημαντική καινοτομία είναι η πρόβλεψη θεσμοθέτησης ειδικού κανονιστικού πλαισίου προσδιορισμού ευπάθειας περιοχών γύρω από ζώνες επιπτώσεων (βάσει επιστημονικά αποδεκτών μεθοδολογιών όπως η Quantitative Risk Analysis), με στόχο τον αποκλεισμό ευπαθών χρήσεων εντός αυτών.
- **Βιομηχανικές δραστηριότητες με χωροθετική εξάρτηση από αγροτικές πρώτες ύλες**. Επιτρέπεται η χωροθέτηση σε περιοχές Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας (ΑΓΥΠ) χαρακτηρισμένες είτε με πλήρη εφαρμογή της οικείας νομοθεσίας είτε με την «πάγια διαδικασία», σε περιοχές προστασίας του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/1986) υπό όρους, σε δάση και δασικές εκτάσεις κατά το άρθρο 51 παρ. 2 του Ν. 998/1979, σε κτηνοτροφικές ζώνες και πάρκα του Ν. 4056/2012 (ΦΕΚ 52/Α/2012) και σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) για την επεξεργασία των προϊόντων των ΠΟΑΥ.
- **Δραστηριότητες με χωροθετική εξάρτηση από πρώτες ύλες προερχόμενες από εξόρυξη**. Επιτρέπεται η χωροθέτηση εντός χωροθετημένων μεταλλείων ή λατομείων, εντός περιοχών προστασίας του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/1986) υπό όρους, και εντός δασών η δασικών εκτάσεων όταν τεκμηριώνεται τεχνικοοικονομική αναγκαιότητα.
- **Βιομηχανικές δραστηριότητες με ανάγκη χωροθέτησης σε άμεση επαφή με θαλάσσιο μέτωπο**. Περιλαμβάνει ναυπηγοεπισκευαστικές και ενεργειακές μονάδες που χρειάζονται ίδιες λιμενικές εγκαταστάσεις ή έχουν άμεση εξάρτηση από τη θάλασσα. Η υπαγωγή μια μονάδας στην εν λόγω κατηγορία γίνεται με απόφαση του Υπ. Ανάπτυξης κατόπιν γνώμης του Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Προβλέπεται αναλογική εφαρμογή των διατάξεων παραχώρησης αιγιαλού και παραλίας που προβλέπει για τις ΒΕΠΕ το άρθρο 14 του Ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254/Α/1997). Προωθείται κατά προτεραιότητα η ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων Μεγάλης Μεμονωμένης Μονάδας και Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης.

Κατευθύνσεις σχετικά με κατηγορίες χώρου

Συνακόλουθα, το άρθρο 8 διακρίνει 6 κατηγορίες χώρου:

- **Ορεινός χώρος.** Επιδιώκεται ένα πιο ευέλικτο καθεστώς για τη διατήρηση του βιομηχανικού ιστού που αξιοποιεί τοπικούς πόρους, με στόχο τον περιορισμό του οικονομικού και δημογραφικού μαρασμού. Προβλέπεται δυνατότητα δημιουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης ελάχιστης έκτασης 15 στρ. και Επιχειρηματικών Πάρκων Τύπου Α2 ελάχιστης έκτασης 20 στρ.
- **Παράκτιος χώρος.** Εφαρμόζονται οι οριζόντιες κατευθύνσεις περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης, με επιτρεπτή χωροθέτηση μόνο για δραστηριότητες που έχουν ανάγκη την άμεση επαφή με το θαλάσσιο μέτωπο.
- **Νησιωτικός χώρος.** Για τα μεγάλα νησιά προωθείται η χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, ενισχύεται η αξιοποίηση των παραδοσιακών κτισμάτων και προβλέπεται δυνατότητα δημιουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης και Επιχειρηματικών Πάρκων Τύπου Α2 ελάχιστης έκτασης οριοθέτησης 20 στρ. Για τα λοιπά νησιά προωθείται επίσης η χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και η αξιοποίηση των παραδοσιακών κτισμάτων, ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα δημιουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης και Επιχειρηματικών Πάρκων Τύπου Α2 ελάχιστης έκτασης οριοθέτησης 15 στρ.
- **Αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας.** Δίνεται κατεύθυνση προς το υποκείμενο επίπεδο πολεοδομικού σχεδιασμού απαγόρευσης, με επιφύλαξη, νέων βιομηχανικών μονάδων ή οργανωμένων υποδοχέων σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας με την εξαίρεση των Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης υφιστάμενων άτυπων συγκεντρώσεων βιομηχανικών μονάδων
- **Περιοχές του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών.** Απαγορεύεται η εγκατάσταση ιδιαιτέρως οχλυσών και επικίνδυνων βιομηχανικών εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας 96/82/ΕΚ (L 10) και η εγκατάσταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων Κατηγορίας Α1. Συμπληρωματικά για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων κατηγορίας Α2 και Β ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής σε οικοτόπους προτεραιότητας εντός περιοχών ΕΖΔ.
- **Περιοχές που εμπίπτουν στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.** Επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανικών κοπής και επεξεργασίας ξύλου, μονάδων μεταποίησης γεωργικών προϊόντων που παράγονται στην περιοχή, τυροκομικών μονάδων επεξεργασίας γάλακτος, οινοποιείων, αποσταγματοποιείων, ποτοποιείων, εμφιαλωτηρίων, ελαιοτριβείων και σφαγείων, με κατάταξη Α2 και Β του άρθρου 1 του Ν.4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011). Αναφορικά με τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών, απαγορεύεται η εγκατάσταση τους στις δασικές εκτάσεις με το παρόν ΕΧΠ.

Όροι και κανόνες χωροθέτησης

Τα άρθρα 10-14 συγκροτούν το κανονιστικό πλαίσιο χωροθέτησης:

- Εκτός σχεδίου δόμηση: Η ίδρυση νέων μονάδων εκτός ΟΥΜΕΔ και εκτός θεσμοθετημένων ζωνών παραγωγικών δραστηριοτήτων αποθαρρύνεται συστηματικά. Για τις ομάδες Α απαγορεύεται ρητά. Προβλέπεται ειδική αξιολόγηση καταλληλότητας θέσης κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση, μέχρι την έγκριση ΤΠΣ/ΕΠΣ στην περιοχή.
- Αποστάσεις: Καθορίζονται ελάχιστες αποστάσεις από κατοικία, αρχαιολογικούς χώρους, προστατευόμενες περιοχές και λοιπές ασύμβατες χρήσεις γης.
- ΥΒΕΒΟ: Ο νέος τύπος οργανωμένου υποδοχέα ενδιάμεσου βαθμού προβλέπει μέγιστο ΣΔ 0,9 και κάλυψη 50%, με περιμετρική ζώνη πρασίνου. Απευθύνεται σε περιοχές χωρίς επαρκή βιομηχανική δυναμική για πλήρη ΟΥΜΕΔ.
- Εξυγίανση ΑΒΣ: Τίθεται εθνικός στόχος εξυγίανσης ~ 8.000 στρ. ΑΒΣ σε όλη τη χώρα έως το 2032, μέσω Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (ΕΠΕ) του Ν. 4982/2022.

Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό και πρόγραμμα ενεργειών

Τα άρθρα 15-17 ορίζουν ότι τα ΠΧΠ, ΤΠΣ και ΕΠΣ δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις του ΕΧΠ-ΒΕ και υποχρεούνται να θεσμοθετήσουν ικανές εκτάσεις με χρήσεις βιομηχανίας/ εφοδιαστικής, ώστε να αποφεύγονται η εκτός σχεδίου ανάπτυξη. Ρητή πρόβλεψη γίνεται για:

- Αναθεώρηση/ Τροποποίηση ΠΧΠ ώστε να αρθούν αντιφάσεις με το νέο ΕΧΠ-ΒΕ
- Εκπόνηση Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ) ειδικά στις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης (ΖΑΠ) των ΠΕ Κοζάνης και Φλώρινας και του Δήμου Μεγαλόπολης.
- Ολοκλήρωση κρίσιμων υποδομών μεταφορών (σύνδεση ΟΥΜΕΔ με σιδηροδρομικό δίκτυο, αξιοποίηση άξονα Πύθιο – Ορμένιο, βελτίωση διατροφικών υποδομών).

- Θεσμοθέτηση «βιομηχανικού λιμένα» ως νέου τύπου αδειοδότησης λιμενικών εγκαταστάσεων αποκλειστικής βιομηχανικής χρήσης.

3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Στον πίνακα που ακολουθεί περιλαμβάνονται οι περιβαλλοντικοί στόχοι που επιλέχθηκαν ως πλέον συναφείς, από την μελέτη ΣΜΠΕ του νέου ΕΧΠ για τη βιομηχανία και την εφοδιαστική αλυσίδα:

Περιβαλλοντική Παράμετρος	Περιβαλλοντικοί Στόχοι (ΠΣ) συναφείς με το Αναθεωρημένο ΕΧΠ για τη βιομηχανία και την εφοδιαστική
Βιώσιμη Ανάπτυξη	✓ Οικοδόμηση ανθεκτικών υποδομών, προάγεται η χωρίς αποκλεισμούς βιώσιμη βιομηχανοποίηση και ενθαρρύνεται η καινοτομία. (ΠΣ1)
Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα - Πανίδα	✓ Ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των λειτουργιών των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της αποφυγής πρόκλησης βλαβών σε χλωρίδα, πανίδα, προστατευόμενες περιοχές, δάση και δασικές εκτάσεις (ΠΣ2)
Πληθυσμός και Ανθρώπινη υγεία	✓ Προστασία ανθρώπινης υγείας και μείωση θορύβου και αέριας ρύπανσης (ΠΣ3) ✓ Τόνωση και διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται ή εξαρτάται από την ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής. (ΠΣ4) ✓ Ελαχιστοποίηση των εργατικών ατυχημάτων που προκαλούνται από τις δραστηριότητες της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής (ΠΣ5)
Χρήσεις γης - Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία	✓ Ορθολογική Χρήση γης (ΠΣ6) ✓ Προστασία και αναβάθμιση της αξίας της ακίνητης περιουσίας στις προβλεπόμενες περιοχές παρεμβάσεων. (ΠΣ7) ✓ Διαχείριση, συντήρηση και αποτελεσματική χρήση των υπαρχουσών υποδομών καθώς και των πόρων για την ανάπτυξη νέων υποδομών που να αποτρέπεται η επέμβαση στα υλικά περιουσιακά στοιχεία. (ΠΣ8)
Εδαφος	✓ Επίτευξη Υγιών εδαφών με έμφαση στα θέματα ερημοποίησης (ΠΣ9) ✓ Πρόληψη και μείωση της παραγωγής αποβλήτων (ΠΣ10)
Υδατα	✓ Τερματισμός της υποβάθμισης της ποιότητας των νερών (ΠΣ11) ✓ Μείωση κινδύνου πλημμυρών (ΠΣ12)
Αέρας	✓ Μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων και σωματιδίων στην ατμόσφαιρα. (ΠΣ13)
Κλιματικοί παράγοντες – Κλιματική αλλαγή	✓ Μείωση αέριων θερμοκηπίου και ειδικά των εκπομπών CO ₂ (ΠΣ14) ✓ Εξοικονόμηση ενέργειας (ΠΣ15) ✓ Αύξηση εκμετάλλευσης ΑΠΕ (ΠΣ16) ✓ Ενθάρρυνση θεώρησης «πράσινων προτύπων» στις κατασκευές (ΠΣ17)
Τοπίο	✓ Προστασία τοπίου (ΠΣ18)
Πολιτιστική Κληρονομιά	✓ Μείωση των αρνητικών συνεπειών στην πολιτιστική κληρονομιά (ΠΣ19)

4.ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στην παρούσα ΣΜΠΕ προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται όλες οι σημαντικές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή-υλοποίηση του σχεδίου. Από την αξιολόγηση προκύπτει ότι οι περισσότερες επιπτώσεις κρίνονται χαμηλής έως μέτριας έντασης και μπορούν να αντιμετωπισθούν μέσω των προβλεπόμενων μέτρων πρόληψης και παρακολούθησης.

Θετικά αξιολογείται η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών δεικτών που αφορούν:

- κατανάλωση νερού,
- ποιότητα υδάτων,
- εκπομπές αέριων ρύπων,
- διαχείριση αποβλήτων,
- κατανάλωση ενέργειας,
- επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα.

Τα προτεινόμενα μέτρα αφορούν στις περιβαλλοντικές παραμέτρους-τομείς όπου εντοπίστηκαν δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις.

4.1 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων προτείνεται από την ΣΜΠΕ(Κεφάλαιο 7) να γίνεται με σειρά ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών.

Οι προτεινόμενοι δείκτες κατανέμονται ανά περιβαλλοντικό τομέα που έχει τεθεί ως παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Το σύνολο των δεικτών θεωρείται αντιπροσωπευτικό για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος, καθώς εστιάζει στα περιβαλλοντικά μέσα, που επηρεάζονται άμεσα από την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων παρεμβάσεων.

Πίνακας 7.5-2: Πιθανοί δείκτες παρακολούθησης του υπό μελέτη ΕΚΠ

Περιβαλλοντικοί Τομείς	Προβλεπόμενοι δείκτες παρακολούθησης του υπό μελέτη ΕΚΠ
Βιώσιμη ανάπτυξη	➤ Απασχολούμενοι στις επιχειρήσεις Έρευνας & Καινοτομίας (Ε&Κ) ➤ Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ➤ Περιφερειακή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)
Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα -Πανίδα	➤ Αριθμός και/ή έκταση προστατευόμενων περιοχών που επηρεάζονται ➤ Αριθμός και/ή έκταση περιοχών του δικτύου Natura 2000 που καταλαμβάνονται από τη χωροθέτηση των βιομηχανικών και εφοδιαστικών υποδομών ➤ Αριθμός ν ειδών χλωρίδας, ορνιθοπανίδας και λουπής πανίδας υπό καθεστώς προστασίας που απαντώνται εντός της έκτασης των έργων και της περιοχής μελέτης ➤ Κατανομή προστατευόμενων ειδών ορνιθοπανίδας και λουπής πανίδας σε σχέση με τη χρήση του οικοπέδου και της περιοχής μελέτης από αυτά ➤ Έκταση δασών & δασικών εκτάσεων που καταλαμβάνονται από τη χωροθέτηση των βιομηχανικών και εφοδιαστικών υποδομών.
Πληθυσμός και Ανθρώπινη Υγεία	➤ Απασχολούμενοι στη βιομηχανική παραγωγή, μεταποίηση και εφοδιαστική ➤ Εργατικά ατυχήματα ➤ Επίπεδα θορύβου & αριθμός ατόμων που επηρεάζονται

Περιβαλλοντικοί Τομείς	Προβλεπόμενοι δείκτες παρακολούθησης του υπό μελέτη ΕΚΠ
Χρήσεις γης - Υλικά περιουσιακά στοιχεία	➤ Ποσοστό Βιοκλιματικών κτηρίων ➤ Μεταβολή της αξίας των περιουσιακών στοιχείων στη γειτνιάζουσα περιοχή ➤ Αριθμός και έκταση νέων Οργανωμένων Υποδοχέων (ΟΥΜΕΔ και Επιχειρηματικά Πάρκα (ΕΠ) (συνολικά και ανά Περιφέρεια) ➤ Αριθμός επιχειρήσεων που μετεγκαθίστανται από περιοχές ΑΒΣ σε οργανωμένους υποδοχείς
Έδαφος	➤ Έκταση γης που δεσμεύεται εκ νέου από υποδομές μεταποίησης και εφοδιαστικής εντός οργανωμένων υποδοχέων ή εκτός σχεδίου ➤ Ποσοστό επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση σύμφωνα με τις προδιαγραφές της απαιτούμενης νομοθεσίας ➤ Κλάσμα στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση ➤ Ποσότητες στερεών αποβλήτων που παράγονται (tn) συνολικά και ανά κατηγορία
Υδατα	➤ Ποιότητα επιφανειακών υδάτων (ποτάμια, λιμναία, μεταβατικά, παράκτια και θαλάσσια) ➤ Ποσότητα και ποιότητα υπόγειων νερών ➤ Οριοθετημένα ρέματα (πλήθος και μήκος οριοθέτησης) ➤ Αριθμός υδάτινων σωμάτων που επηρεάζονται από τις υποδομές μεταποίησης και εφοδιαστικής και τους νέους οργανωμένους υποδοχείς ➤ Χρήση νερού κατά τομέα (βιομηχανία, εφοδιαστική δραστηριότητα) (m³)
Αέρας	➤ Συνολικές εκπομπές αερίων ρύπων από τη μεταποιητική δραστηριότητα και τις μετακινήσεις της εφοδιαστικής δραστηριότητας ➤ Κυκλοφοριακοί φόρτοι ➤ % διείσδυσης φυσικού αερίου ➤ % μείωσης χρήσης πετρελαίου
Κλιματικοί παράγοντες – Κλιματική Αλλαγή- Ενέργεια	➤ Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου ➤ Συνολικό CO₂ ανά τοννοχλιόμετρο (CO₂ tn.km) ➤ Ποσοστό ενέργειας από ΑΠΕ ➤ Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία.
Τοπίο	➤ Αριθμός προστατευόμενων τοπίων που επηρεάζονται από την υλοποίηση των υποδομών μεταποίησης και εφοδιαστικής.
Πολιτιστική κληρονομιά	➤ Ποσοστό διατηρητέων κτιρίων, χώρων και μνημείων που αποκαταστάθηκαν

5.ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΜΘ

5.1 Το Παράρτημα Ι του σχεδίου ΚΥΑ παρέχει εξειδικευμένες κατευθύνσεις για κάθε Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα της Χώρας.

Για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, αναφέρονται τα εξής:

«1.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Χρησιμοποιώντας συγκριτικά στοιχεία απασχόλησης, η Περιφέρεια παρουσιάζει αντικρουόμενη εικόνα εξέλιξης σε σχέση με εκείνη που προκύπτει εάν χρησιμοποιηθούν στοιχεία προστιθέμενης αξίας.

Σε όρους απασχόλησης, μετά από σημαντική υστέρηση στην δεκαετία 2000-10, παρουσιάζει ευνοϊκότερα χαρακτηριστικά ανάπτυξης την τελευταία δεκαετία 2010-20:

- Το ποσοστό συμμετοχής της στην συνολική απασχόληση της χώρας μειώθηκε από 5,8% το 2000, σε 5,3% το 2020. Θετικό στοιχείο όμως είναι ότι την δεκαετία μετά το 2010 δείχνει σταθεροποίηση, παρακολουθώντας τις γενικές τάσεις της εθνικής οικονομίας.
- Το μερίδιό της στην μεταποιητική απασχόληση από 5,3% το 2000, μειώθηκε σημαντικά σε 4,2% το 2010, ανέκαμψε όμως στην συνέχεια φτάνοντας σε 5,8% το 2020.
- Παρόμοια εικόνα παρουσιάζει και στις μεταφορές-αποθηκεύσεις, κλάδο στον οποίο το μερίδιό της στο εθνικό σύνολο απασχόλησης διαμορφώνεται το 2020 σε 3,2% έναντι 3,1% το 2010.

Σε όρους Προστιθέμενης Αξίας της μεταποίησης, η Περιφέρεια εξακολουθεί να υστερεί του μέσου όρου της χώρας και κατά τη διάρκεια της πιο πρόσφατης περιόδου, τόσο στο σύνολο των δραστηριοτήτων, όσο και στις βιομηχανικές και εφοδιαστικές δραστηριότητες, που αποτελούν το αντικείμενο της Μελέτης.

Ενώ στην περίοδο 2000-09 ο ρυθμός ανόδου του μεταποιητικού προϊόντος ήταν πολύ υψηλότερος στην Περιφέρεια σε σχέση με τον μέσο όρο της χώρας, στην επόμενη περίοδο, 2011-18, το προϊόν του τομέα μειώνεται στην Περιφέρεια με σημαντικά ταχύτερο ρυθμό από ό,τι στην χώρα.

Οι πιο πρόσφατα, μετά το 2010, προτεινόμενες σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού πολιτικές συνεχίζουν να αποδίδουν κύριο ρόλο στην δημιουργία υποδομών συγκέντρωσης παραγωγικών δραστηριοτήτων, που όμως δεν αποτελούν επαρκή παράγοντα για να δημιουργήσουν νέα μεταποιητική ή εφοδιαστική δραστηριότητα. Αντίθετα, οδηγούν σε αναποτελεσματική δαπάνη πόρων, που θα μπορούσαν να διατεθούν αποδοτικότερα στην Περιφέρεια.

Επιδιώκεται ενίσχυση της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής και προώθηση της αξιοποίησης ανενεργών βιομηχανικών κελυφών (επαναλειτουργία μεγάλων βιομηχανικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων και των μεγάλων κρατικών βιομηχανιών μεταποίησης αγροτικών προϊόντων), παράλληλα με την αναγκαία αναβάθμιση υποδομών ή/και τις αναγκαίες επεκτάσεις υφιστάμενων οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Πρωωθείται πολιτική χωρικής οργάνωσης και αναβάθμισης των δυναμικών μονάδων που έχουν αδειοδοτηθεί τα τελευταία έτη στις εκτός σχεδίου περιοχές που δεν διαθέτουν χρήσεις γης, μέσα από τον λεπτομερή σχεδιασμό κατάλληλων χρήσεων γης (βιομηχανίας-εφοδιαστικής) από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού Α Επιπέδου, προκειμένου να υποστηριχθεί και διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του τομέα με βιώσιμο τρόπο.

Ο κλάδος της μεταποίησης λατομικών προϊόντων, αποτελεί ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας, παρουσιάζοντας έντονο εξαγωγικό χαρακτήρα. Προτείνεται η υποστήριξη της βιώσιμης χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης του τομέα, μέσω και της εφαρμογής μέτρων και συναφών πολιτικών για την έρευνα και αξιοποίηση ΟΠΥ σύμφωνα με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές. Επιπρόσθετα, για περιοχές που εντάσσονται στο δίκτυο Natura 2000 θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα έρευνας και αξιοποίησης ΟΠΥ.

Ως προς την αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη, ειδικότερη κατεύθυνση δίνεται για τον μετασχηματισμό, επέκταση την ανασυγκρότηση του δευτερογενή τομέα, μέσω:

- της διασύνδεσης με την παραγωγή πρώτων υλών του πρωτογενή (πχ. αγροτοβιομηχανικές μονάδες) και εξορυκτικού τομέα
- δημιουργίας τοπικών συνεργειών με άλλους υποστηρικτικούς κλάδους
- ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας. έμφαση δίδεται σε περιοχές με συγκριτικά

πλεονεκτήματα θέσης, όπως εγγύτητα σε πρώτες ύλες, υποδομές/κόμβους -άξονες συνδυασμένων μεταφορών, υφιστάμενους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. καθώς και περιοχές βιομηχανικών και επιχειρηματικών συγκεντρώσεων που έχουν οριστεί μέσω του πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου. Σε επίπεδο διαμετακομιστικού εμπορίου, σημαντικός είναι ο ρόλος των λιμένων της Περιφέρειας καθώς ορίζεται ως διαφοροποιημένος και/ή συμπληρωματικός σε σχέση με αυτόν της Θεσσαλονίκης απευθυνόμενος σε διαφορετικό δίκτυο προέλευσης – προορισμού των εμπορευματικών ροών.

Συγκεκριμένα, προωθείται η ανάπτυξη του διαμετακομιστικού εμπορίου, μέσω της ενίσχυσης των εμπορευματικών υποδομών (λιμένες Αλεξανδρούπολης και Καβάλας, σιδηροδρομική σύνδεση νέα Καρβάλη-Τοξότες, άξονας Αλεξανδρούπολη – Ορμένιο και αξιοποίηση της Εγνατίας οδού και των κάθετων αξόνων).

Οι ευνοϊκές προοπτικές για το σύνολο της οικονομίας στο επόμενο μέσο-μακροχρόνιο διάστημα έως το 2030 αναμένεται να επηρεάσουν θετικά και την οικονομική εξέλιξη της Περιφέρειας.

Σημαντικοί παράγοντες που φαίνεται ότι μπορούν να δώσουν καινούργια ώθηση στις επενδύσεις για βιομηχανικές και εφοδιαστικές δραστηριότητες είναι οι αναδιαμορφώσεις που συντελούνται αφενός στον τομέα της ενέργειας και, αφετέρου, στους γεωπολιτικούς ανασχηματισμούς. Ως αποτέλεσμα, η προώθηση επενδύσεων και σχεδίων για την δημιουργία ενεργειακού πόλου στην Αλεξανδρούπολη διαμορφώνουν συνθήκες που μπορούν να αυξήσουν σημαντικά τα περιθώρια ενίσχυσης της ανάπτυξης στην περιοχή και ήδη διαφαίνεται ενδιαφέρον για βιομηχανικές επενδύσεις σε κλάδους πέραν των παραδοσιακών της ελληνικής βιομηχανίας.

Εξάλλου:

- οι προοπτικές ανάπτυξης των χωρών των ανατολικών Βαλκανίων που έχουν ήδη ενταχθεί στην ΕΕ, αλλά και μη ενταγμένων χωρών της ανατολικής Ευρώπης,
- παράλληλα με την πρόοδο των έργων για την ανάπτυξη του κεντρικού και του εκτεταμένου ΔΕΔ-Μ και των συνιστωσών υποδομών που θα βελτιώσει την εσωτερική προσπελασιμότητα και προσβασιμότητα ενώ παράλληλα θα εξυπηρετεί τις σχέσεις της ΕΕ με αυτές τις περιοχές (προβλέπεται ένταξη και των τμημάτων Ξάνθη-Εχίνος, Κομοτηνή-Νυμφαία, Αρδάνιο-Ορμένιο), αναμένεται να λειτουργούν συμπληρωματικά ως υποστηρικτικοί παράγοντες για θετικές εξελίξεις στην βιομηχανική και εφοδιαστική δραστηριότητα στην Περιφέρεια.
- Στον βαθμό που θα επιτευχθεί σταδιακά η πολιτική επιλεκτικής αποκέντρωσης των δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής από την ΜΠΘ, αναμένεται να κερδίσει μερίδιο στα εθνικά σύνολα σε αυτούς τους δύο τομείς. Η μεταποίηση αναμένεται να αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό μεγαλύτερο του 5% στην περίοδο έως το 2032.

1.2. Κλαδικές προοπτικές

Οι σημαντικότεροι κλάδοι της μεταποίησης στην Περιφέρεια είναι:

- Τροφίμων, όπως και σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας,
- Κατασκευής προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες και
- Παραγωγής άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων

Η δραστηριότητα μεταφορών-αποθηκεύσεων έχει ιδιαίτερη σημασία στην Καβάλα, λόγω, αφενός, της θαλάσσιας σύνδεσης με Θάσο, αλλά, αφετέρου, και της διακίνησης χημικών προϊόντων και λιπασμάτων στην Καβάλα.

Η σημαντική ύφεση, που παρατηρήθηκε στον κλάδο της μεταποίησης στο πρόσφατο παρελθόν οφείλεται σε παράγοντες που τείνουν να εξαντλήσουν την αρνητική τους επίπτωση:

- το κλείσιμο μεγάλων μονάδων
- η μετεγκατάσταση μονάδων στην βαλκανική ενδοχώρα
- η αδυναμία του ιδιωτικού τομέα να προσαρμοστεί στη ζήτηση και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά του.

Η προοπτική ανάπτυξης της μεταποίησης γίνεται πλέον θετική. Ο κλάδος τροφίμων, στην Περιφέρεια, έχει σημαντικά περιθώρια περαιτέρω εξέλιξης. Υπό την επίδραση της ανάκαμψης της οικοδομικής και τουριστικής δραστηριότητας και ο άλλος σημαντικός κλάδος της επεξεργασίας μη μεταλλικών ορυκτών αναμένεται να ευνοηθεί. Τα μάρμαρα αποτελούν μία σημαντική κατηγορία ορυκτών πόρων με πολιτισμική και εμπορική σημασία που απαντώνται σε διάφορες θέσεις με ποικιλία μορφών και ιδιοτήτων. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις εντοπίζονται στους νομούς Δράμας, Καβάλας.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα έχει σημαντικά περιθώρια εξέλιξης με αποδοτικότερη οργάνωση και αξιοποίηση των νέων μορφών μεταφοράς και γενικότερα των υπηρεσιών που σχετίζονται με την εφοδιαστική, αλλά και με αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως προς με τις προοπτικές ανάπτυξης των σχέσεων με τον χώρο της ανατολικής Ευρώπης και των παραεξείνιων περιοχών. Ο επιχειρηματικός τομέας όμως παρουσίασε στοιχεία αδυναμίας. Από τους σημαντικούς ενισχυτικούς επενδυτικούς πόρους που είχαν εγκριθεί στην αμέσως προηγούμενη περίοδο απορροφήθηκε μικρό ποσοστό σε νέες επενδύσεις.

Στην ανανέωση της δυναμικής των μεταποιητικών κλάδων, αλλά και του συνόλου της επιχειρηματικής δραστηριότητας αναμένεται να συμβάλει η στρατηγική για:

- Ανάπτυξη συνεργειών προωθώντας στρατηγικές συνεργασίες διακλαδικού ή/και διαπεριφερειακού χαρακτήρα
- Ανθεκτικότητα, κυρίως μέσω της ανάπτυξης συνεργειών, καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού των υφιστάμενων μονάδων
- Καινοτομία, κυρίως με την μορφή δημιουργίας συστάδων βιομηχανικής καινοτομίας όπου στο επίκεντρο βρίσκεται ένας σημαντικός αριθμός ΜμΕ (με γεωγραφική ή λειτουργική συσχέτιση) ή μια μεγάλη επιχείρηση με αυξημένη καινοτομική ικανότητα, για την ανάπτυξη ποιοτικών και επώνυμων προϊόντων ολοκληρωμένου κύκλου τοπικής επεξεργασίας
- Πράσινο Μετασχηματισμό
- Ψηφιακό Μετασχηματισμό, κυρίως με την μορφή εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων με χαμηλή ψηφιακή ωριμότητα με την ενσωμάτωση τεχνολογιών και συστημάτων ανάλυσης δεδομένων παραγωγής και διοίκησης

1.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ως προς το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης, οι πολιτικές που αφορούν στον δευτερογενή τομέα στο παρελθόν έδωσαν έμφαση στον προγραμματισμό της δημιουργίας Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και την πρόβλεψη ενισχυμένων επενδυτικών κινήτρων για την μεταποίηση. Το αποτέλεσμα ήταν μία αρχική άνθηση, που όμως δεν είχε ανθεκτικότητα και υποχώρησε στην συνέχεια.

Οι μεταποιητικές δραστηριότητες της Περιφέρειας είναι συγκεντρωμένες αφενός στην Καβάλα που αποτελεί πόλο εντατικοποίησης της βιομηχανίας του παρόντος, και η οποία αντιπροσωπεύει σχεδόν 30% της συνολικής μεταποιητικής δραστηριότητας της Περιφέρειας, και, αφετέρου, στους άξονες επέκτασης:

Κομοτηνής-Αλεξανδρούπολης, Καβάλας-Δράμας και κάθετος άξονας Σερρών, με μικρή διάχυση σε άλλες περιοχές. Στην Περιφέρεια, ορίζονται επίσης ως άξονες επέκτασης ο άξονας Έβρου-Ροδόπης και ο κάθετος άξονας της ΠΕ Έβρου, ενώ ως άξονες ανάπτυξης, οι άξονες Κομοτηνής- Ξάνθης και Ξάνθης-Καβάλας. Η Καβάλα μαζί με την Δράμα και την Ξάνθη, ορίζοντας μία ευρεία περιοχή στήριξης στην οποία εντάσσεται και ο σημαντικός εξορυκτικός πόλος της Περιφέρειας. Οι Σέρρες αποτελούν επίσης πόλο ανάπτυξης που εντάσσεται στην ευρεία περιοχή στήριξης της Περιφέρειας, μέρος της οποίας επικαλύπτεται στα Δυτικά από την ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή επιρροής της Θεσσαλονίκης (περιοχή ποιοτικής αναδιάρθρωσης). Την περιφέρεια διατρέχουν κατά βάση άξονες επέκτασης της βιομηχανίας. Εξαιρουμένης της Καβάλας, στις υπόλοιπες ΠΕ η μεταποίηση είναι ισοκαταμεμημένη, με κάθε μία να συμμετέχει στο συνολικό μεταποιητικό προϊόν της Περιφέρειας με λίγο λιγότερο από το ένα πέμπτο.

Οι πρόσφατες τάσεις ανά ΠΕ υποδεικνύουν αστάθεια της μεταποιητικής δραστηριότητας και σε επίπεδο ΠΕ. Οι ΠΕ (Καβάλα – Δράμα- Ροδόπη) που είχαν κύριο ρόλο ανάπτυξης της μεταποίησης στο διάστημα 2000-09, είναι επίσης οι ΠΕ που γνωρίζουν τις μεγαλύτερες απώλειες στην επόμενη περίοδο 2011-18.

Η κατεύθυνση είναι για πολυπαραγοντικές πολιτικές ενίσχυσης της παραγωγικής δραστηριότητας και της επιχειρηματικότητας σε όλες τις ΠΕ της Περιφέρειας

1.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής.

Σήμερα στην Περιφέρεια έχουν θεσμοθετηθεί και ολοκληρωθεί συνολικά 8 οργανωμένοι υποδοχείς μεταποιητικών δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) με συνολική έκταση 13.481 στρέμματα.

1. Αλεξανδρούπολης ΒΙΠΕ Ν.4458/65

2. Δράμας ΒΙΠΕ Ν.4458/65

3. Καβάλας ΒΙΠΕ Ν.4458/65

4. Κομοτηνής ΒΙΠΕ Ν.4458/65

5. Ξάνθης ΒΙΠΕ Ν.4458/65

6. Καβάλας ΒΙΟΠΑ Ν. 2545/97

7. Ορεστιάδας ΒΙΟΠΑ Ν.4458/65

8. Σαπών ΒΙΟΠΑ Ν.4458/65

Οι οργανωμένοι υποδοχείς της περιφέρειας παρουσιάζουν διαφοροποιημένη διαθεσιμότητα βιομηχανικών οικοπέδων, ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχει ανάγκη ολοκλήρωσης των δικτύων και υποδομών καθώς και επίσπευση της ολοκλήρωσης της πολεοδόμησης.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί πολύ μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Προϋπόθεση, ωστόσο, για τη μεταστροφή του χωρικού μοντέλου είναι αφενός ο λεπτομερής σχεδιασμός χρήσεων γης στον εξωαστικό χώρο και η ύπαρξη κατάλληλων εκτάσεων χωροθέτησης επιχειρηματικών πάρκων όλων των τύπων, με επαρκείς υποδομές και δίκτυα.

Επιδιώκεται να αξιοποιηθούν τόσο οι υπάρχοντες υποδοχείς (πολεοδόμηση, έργα υποδομής επαναχρησιμοποίηση εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων - κελυφών) παράλληλα με την ενδυνάμωση και μετασχηματισμό μέσω του πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου των υφιστάμενων βιομηχανικών συγκεντρώσεων.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 15-20 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 4.700 στρέμματα, δηλαδή περί τα 950 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι πολύ μικρότερη, για 200 περίπου στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 2.000 στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία Αξιολόγηση και Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για την Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 1.750 από τα 2.650 στρέμματα διαθέσιμης και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Σημειώνεται ότι τα μεγέθη των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είναι ενδεικτικά και σε κάθε περίπτωση αποτελούν ένα υποσύνολο των απαιτούμενων εκτάσεων που θα πρέπει να υπαχθούν σε καθεστώς περιοχών παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από τα πολεοδομικά εργαλεία πρώτου επιπέδου πολεοδομικού σχεδιασμού.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 400 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ επιπλέον θα απαιτηθούν περί τα 400 στρέμματα για την διαχείριση χύμα στερεών και υγρών φορτίων, πολλά από τα οποία θα διευθετηθούν σε ειδικά αδειοδοτημένες μεγάλες μονάδες.

Οι νέοι υποδοχείς θα πρέπει να αναζητηθούν κατά προτεραιότητα σε περιοχές με βάση τις υπάρχουσες συγκεντρώσεις ή μεγάλες μονάδες και την δυναμική δημιουργίας νέων μονάδων, ενώ σημαντικό στοιχείο αποτελεί και η δυναμική και οι προοπτικές δημιουργίας και προσέλκυσης νέων μονάδων και εγκαταστάσεων σε περιοχές με συγκριτικά πλεονεκτήματα (όπως η πρόσβαση/εγγύτητα σε δίκτυα υποδομών (μεταφορών, ενέργειας κλπ.), σε πρώτες ύλες, εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό κλπ.

1.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Σήμερα, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υπάρχουν 13 ΑΒΣ με συνολική έκταση 10.350 στρέμματα, με τα 2/3 περίπου αυτών των εκτάσεων να βρίσκονται στις ΠΕ Ξάνθης και Δράμας και είναι επιθυμητό να εξυγιανθούν.

Όπως και στο πρώτο ΕΧΠ-Β, αλλά και στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, στόχο και κατεύθυνση αποτελεί η διαμόρφωση πολιτικής για τη διάσπαρτη χωροθέτηση των μονάδων, καθώς παρατηρούνται άτυπες εκτός σχεδίου συγκεντρώσεις που χρειάζονται εξυγίανση περιμετρικά των μεγάλων πόλεων, κυρίως κατά μήκος των οδικών αξόνων.

Κατά προτεραιότητα προωθείται στην Π.Ε. ο σχεδιασμός χρήσεων γης και η θεσμική αναγνώριση των συγκεντρώσεων περιμετρικά των μεγάλων πόλεων και κατά μήκος των οδικών αξόνων, μέσα από την αξιοποίηση εργαλείων χωρικής οργάνωσης όπως τα Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης ενώ το μέγεθος της υφιστάμενης βάσης μεταποίησης επιβάλλει τη διευκόλυνση του επί τόπου μετασχηματισμού των υπαρχουσών διάσπαρτων μονάδων, αξιοποιώντας όπου είναι κρίνεται συμβατό το εργαλείο του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας.

Από τα 10.350 ΑΒΣ τα 2.950 στρέμματα αποτελούν συνεκτικά τμήματα και από αυτά τίθεται στόχος να εξυγιανθούν περί τα 900 στρέμματα έως το 2032 με σταδιακή μετατροπή τους σε οργανωμένους χώρους λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων και υποδοχής και νέων, για την διασφάλιση κατάλληλων όρων οργάνωσης, λειτουργίας και επέκτασης.

Η εκτός σχεδίου μελλοντική εγκατάσταση νέων μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται στο βαθμό που υφίστανται επαρκείς και κατάλληλες περιοχές με θεσμοθετημένες χρήσεις βιομηχανίας-βιοτεχνίας και εφοδιαστικής σε επίπεδο ΟΤΑ. με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων.

1.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ του έργου

1.7. Περιφερειακές Ενότητες

ΠΕ Έβρου

Η ΠΕ Έβρου ταξινομείται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» ως προς τη μεταποίηση και στην ΟΜΑΔΑ Γ: ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ως προς

την εφοδιαστική, ενώ σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση του ρόλου της σε εμπορευματικό κέντρο εθνικής εμβέλειας κατέχει ο λιμένας της Αλεξανδρούπολης.

Η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Αλεξανδρούπολης και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που εντοπίζονται σε αυτή ενισχύονται καθώς συγκροτούν πόλο επέκτασης της βιομηχανίας. Ταυτόχρονα η Αλεξανδρούπολη αποτελεί λιμενική πύλη εισόδου, με ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, για την εφοδιαστική, αλλά και γεωπολιτικό - ενεργειακό. Στην ΠΕ εντοπίζονται δύο βασικές ευρείες περιοχές επέκτασης της βιομηχανίας, η πρώτη στα νότια της ΠΕ όπου επεκτείνεται προς τα βόρειο-δυτικά εντός και της ΠΕ Ροδόπης προκειμένου να συμπεριλάβει και τον πόλο της Κομοτηνής. Η δεύτερη περιοχή επέκτασης εντοπίζεται στα βόρεια της ΠΕ περιλαμβάνοντας ευρύτερες βιομηχανικές συγκεντρώσεις κυρίως των Δ. Διδυμοτείχου και μέρους των Δ. Σουφλίου και Ορεστιάδας. Την ΠΕ διατρέχουν αντίστοιχοι άξονες επέκτασης της βιομηχανίας, όπως αναλύθηκε παραπάνω, σε επίπεδο Περιφέρειας.

Χωρικά, εντοπίζεται συγκέντρωση της μεταποιητικής δραστηριότητας ανατολικά του λιμένα της Αλεξανδρούπολης, εκατέρωθεν της ΕΟ Αλεξανδρούπολης-Κήπων. Επιπλέον, σημειώνεται επενδυτικό ενδιαφέρον για μελλοντική εγκατάσταση μονάδων εντός της υφιστάμενης ΒΙΠΕ Αλεξανδρούπολης, παρά τον χαμηλό βαθμό πληρότητας που συγκεντρώνει. Παρατηρείται μικρή εστία μεταποίησης στην ευρύτερη περιοχή μεταξύ Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας. Στην τελευταία μάλιστα υφίσταται τόσο ΒΙΟΠΑ, όσο και ΑΒΣ βόρεια του αστικού της ιστού. Τέλος, μεταποιητική δραστηριότητα εντοπίζεται επίσης στις περιοχές του Σουφλίου και του Ορμενίου.

Κρίνεται σκόπιμη η διερεύνηση της δημιουργίας υποδοχέων μεταποίησης κυρίως αγροτικών προϊόντων, προκειμένου να ενισχυθεί ο συγκεκριμένος κλάδος στην ΠΕ και να υπάρξουν συνέργειες μεταξύ του δευτερογενούς με τον πρωτογενή τομέα παραγωγής, με παράλληλη προώθηση της πολιτικής εξυγίανσης των περιοχών στις οποίες έχουν αναπτυχθεί άτυπες συγκεντρώσεις. Τέλος, απαραίτητη κρίνεται και η διερεύνηση ύπαρξης συγκρούσεων χρήσεων γης στις περιοχές που υπάρχουν μονάδες Seveso καθώς και η στήριξη μετασχηματισμού/επέκτασης των υφιστάμενων μονάδων που έχουν μεμονωμένη χωροθέτηση.

Λόγω του γεγονότος ότι η ΠΕ περιλαμβάνει και τον νησιωτικό χώρο της Σαμοθράκης κρίνεται σκόπιμο να ληφθεί η σχετική μέριμνα κατά το σχεδιασμό νέων μονάδων και δραστηριοτήτων προκειμένου να μη δημιουργηθούν μελλοντικά συγκρούσεις μεταξύ τριτογενούς (τουρισμού) και δευτερογενούς τομέα παραγωγής.

ΠΕ Ροδόπης

Η ΠΕ Ροδόπης ταξινομείται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» ως προς την προγραμματική επιλογή για την ενίσχυση της βιομηχανίας. Σχετικά με την εφοδιαστική εντάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Κομοτηνής και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που εντοπίζονται πέριξ αυτής, ενισχύονται καθώς αποτελούν πόλο εντατικοποίησης της βιομηχανίας. Στην ΠΕ ορίζεται μία ευρεία περιοχή επέκτασης της βιομηχανίας που εκτείνεται προς την ΠΕ.. Έβρου και την Αλεξανδρούπολη. Την Π.Ε. διατρέχουν οι άξονες επέκτασης Κομοτηνής-Αλεξανδρούπολης και Κομοτηνής-Ξάνθης.

Η βιομηχανική της βάση αναπτύσσεται κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της Κομοτηνής, κατά μήκος του βασικού οδικού άξονα από τον οποίο διασχίζεται. Συγκεκριμένα στις δύο εισόδους/εξόδους από την πόλη προς Ξάνθη και προς Αλεξανδρούπολη εντοπίζεται έντονη ανάπτυξη ΑΒΣ. Η οργανωμένη χωροθέτηση των δραστηριοτήτων της βιομηχανίας πραγματοποιείται εντός υποδοχέων και συγκεκριμένα εντός της ΒΙΠΕ Κομοτηνής και του ΒΙΟΠΑ Σαπών.

Σκόπιμη κρίνεται η εξυγίανση των ΑΒΣ που έχουν αναπτυχθεί κυρίως παρόδια, προκειμένου αφενός να ρυθμιστούν τα κυκλοφοριακά θέματα που δημιουργούνται και αφετέρου να ενισχυθεί η οργανωμένη ανάπτυξη της εφοδιαστικής που παρουσιάζει δυναμική στη συγκεκριμένη ΠΕ.

Τέλος, δίνεται κατεύθυνση για συγκρατημένη περαιτέρω θεσμοθέτηση οργανωμένων υποδοχέων σε θέσεις που υποδεικνύονται από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

ΠΕ Ξάνθης

Η ΠΕ Ξάνθης ανήκει στις Περιοχές Ενίσχυσης της μεταποίησης (Ομάδα Γ) και στις Περιοχές ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ως προς την εφοδιαστική.

Η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Ξάνθης και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που εντοπίζονται σε αυτή, αποτελούν πόλο εντατικοποίησης. Περιμετρικά αυτής ορίζεται περιοχή η οποία εκτείνεται προς τα δυτικά για να συμπεριλάβει τους πόλους Καβάλας και Δράμας. Στα βόρειο-δυτικά της ΠΕ η περιοχή επικαλύπτεται χωρικά με την ευρεία περιοχή στήριξης της βιομηχανίας

της Περιφέρειας, λόγω και της επίδρασης που ασκείται από την μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης. Την ΠΕ διατρέχουν οι άξονες εντατικοποίησης της βιομηχανίας Ξάνθης – Κομοτηνής και Ξάνθης Καβάλας. Χωρικά, η βιομηχανία συγκεντρώνεται στο νότιο τμήμα της ΠΕ σε μία ευρεία ακτίνα γύρω από την πόλη της Ξάνθης. Πέραν της οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας, η οποία αντιπροσωπεύεται από την υφιστάμενη ΒΙΠΕ, η ΠΕ Ξάνθης συγκεντρώνει μαζί με την ΠΕ Δράμας το μεγαλύτερο μέρος των ΑΒΣ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Η ανάπτυξη της περιοχής και οι προοπτικές χωροθέτησης νέων μονάδων αναμένεται να ενισχυθούν τόσο από την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού όσο και των υπόλοιπων έργων που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση του προγραμματισμού για την ολοκλήρωση των διευρωπαϊκών δικτύων ΔΕΔ-Μ καθώς και υποστηρικτικών τους υποδομών.

Ειδικότερα ως προς τις ΑΒΣ εντοπίζεται μία συγκέντρωση στη νοτιοανατολική είσοδο της Ξάνθης από τη Ροδόπη σε εγγύτητα με τον αστικό της ιστό, και μία δεύτερη σε άμεση γειτνίαση με την υφιστάμενη ΒΙΠΕ, που αναπτύσσεται νοτιοδυτικά αυτής προς τις Λεύκες.

Προτείνεται η διερεύνηση των δυνατοτήτων εξυγίανσης για τις περιοχές που υφίστανται άτυπες συγκεντρώσεις, συνδυαστικά με τη διερεύνηση ένταξής τους σε υφιστάμενους υποδοχείς μέσω της επέκτασης των δεύτερων και τη διασφάλιση επιπλέον εκτάσεων μέσω των υποκείμενων επίπεδων σχεδιασμού καθώς και για τη διερεύνηση δημιουργίας νέων υποδοχέων όλων των τύπων. Υπάρχει ανάγκη διατήρησης της χωροθέτησης υφιστάμενων μονάδων και για ποσοστό αυτών τη στήριξη μετασχηματισμού/δυνατοτήτων επέκτασης. Παράλληλα, λόγω της ύπαρξης του Πανεπιστημίου στην ΠΕ δίνεται έμφαση στο συνδυασμό των τομέων της τεχνολογίας και της ανάπτυξης με τις δραστηριότητες του δευτερογενούς τομέα.

ΠΕ Δράμας

Ως προς την προτεραιότητα άσκησης πολιτικής για τη μεταποίηση η ΠΕ Δράμας ταξινομείται στην Ομάδα Γ «Περιοχές Ενίσχυσης». Το μεγαλύτερο τμήμα της παραγωγικής της βάσης σε σχέση με τον δευτερογενή τομέα παραγωγής στηρίζεται στην αγροτοβιομηχανία και στις εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες κυρίως μαρμάρου, όπου εντοπίζεται καθετοποιημένος εξορυκτικός πόλος. Αντίστοιχα, όσον αναφορά την εφοδιαστική, η ΠΕ Δράμας εντάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ με την κύρια εφοδιαστική δραστηριότητα να αναπτύσσεται κατά μήκος των βασικών οδικών αξόνων. Η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Δράμας και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που εντοπίζονται σε αυτή, ενισχύονται, καθώς αποτελούν πόλο εντατικοποίησης.

Περιμετρικά αυτής ορίζεται περιοχή εντατικοποίησης και ταυτόχρονα στήριξης της βιομηχανίας, λόγω και της άμεσης επιρροής που δέχεται από την μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης. Την ΠΕ διατρέχουν άξονες επέκτασης προς τον πόλο εντατικοποίησης της Καβάλας και εντατικοποίησης προς την ΠΕ Σερρών.

Χωρικά, ο κλάδος της μεταποίησης συγκεντρώνεται σε δύο εστίες κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της πόλης Δράμας και της Προσοτσάνης. Παράλληλα, η περιοχή του Κάτω Νευροκοπίου ενδείκνυται για την υποστήριξη της μεταποίησης αγρό-κτηνοτροφικών προϊόντων. Συγκεκριμένα, μεταξύ των δύο περιοχών και κατά μήκος της ΕΟ Δράμας – Κάτω Νευροκοπίου υφίστανται η ΒΙΠΕ Δράμας και μία περιοχή ΑΒΣ δυτικά την Προσοτσάνης, στις οποίες συγκεντρώνονται επιχειρήσεις συσκευασίας και τυποποίησης

τοπικών αγροτικών και λατομικών προϊόντων καθώς επίσης και βιομηχανικές και μεταποιητικές μονάδες. Παράλληλα, στην ΝΑ είσοδο προς την πόλη της Δράμας εντοπίζεται ακόμη μία ΑΒΣ, η οποία θα μπορούσε μεταξύ άλλων να προσελκύσει μονάδες μεταποίησης, συσκευασίας και τυποποίησης αγροτικών προϊόντων, με υποστηρικτικές υπηρεσίες και υποδομές εφοδιαστικής διαχείρισης.

Γενικότερα, δίνεται η κατεύθυνση ενίσχυσης της χωροθέτησης σε οργανωμένους υποδοχείς σε βάρος της διάσπαρτης χωροθέτησης των μονάδων-ιδίως στις περιοχές μέσω της παροχής σχετικών κινήτρων στις επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης επαρκούς και κατάλληλης γης είτε εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είτε εντός περιοχών στις οποίες έχουν καθοριστεί συμβατές ζώνες χρήσεων γης. Προωθείται συνεπώς κατά προτεραιότητα η ενίσχυση της ελκυστικότητας των υφιστάμενων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., μέσω και της ολοκλήρωσης της κατασκευής κατάλληλων εξωτερικών δημοσίων υποδομών ενώ παράλληλα για μεγάλο ποσοστό των διάσπαρτα χωροθετημένων μονάδων χρήζει διερεύνηση η δυνατότητα μετασχηματισμού τους υπερ της προστασίας του περιβάλλοντος. Τέλος, πρέπει να προωθηθεί η βιώσιμη περαιτέρω ανάπτυξη των εξορυκτικών δραστηριοτήτων μαρμάρου μέσω της θέσπισης οργανωμένων ζωνών αξιοποίησης.

ΠΕ Καβάλας (συμπ. νήσου Θάσου)

Η ΠΕ Καβάλας και η ΠΕ Θάσου εντάσσονται στην Ομάδα Β των «Ανεπτυγμένων και Αναπτυσσόμενων Περιοχών» ως προς τη μεταποίηση και συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό του κλάδου σε όλη την Περιφέρεια.

Η Θάσος αποτελεί εξορμητικό πόλο, και η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Καβάλας πόλο ανάπτυξης της βιομηχανίας ενώ είναι ταυτόχρονα λιμενική πύλη εισόδου. Στη κεντρική τμήμα της ΠΕ ορίζεται περιοχή ανάπτυξης της βιομηχανίας, η οποία εκτείνεται προς τα ανατολικά έως την ευρύτερη περιοχή της Ξάνθης και προς τα βόρειο-δυτικά έως την ευρύτερη περιοχή της Δράμας. Το βόρειο-δυτικό τμήμα της ΠΕ χαρακτηρίζεται ως περιοχή στήριξης της βιομηχανίας λόγω και της εγγύτητας/επιρροής που δέχεται από την μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης. Την ΠΕ διατρέχει ο άξονας επέκτασης Καβάλας-Σερρών και ο άξονας ανάπτυξης Καβάλας-Ξάνθης.

Ως προς την εφοδιαστική κατατάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Γ:ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ και ο κλάδος της μεταφοράς – αποθήκευσης είναι πολύ σημαντικός για την ΠΕ, λόγω και του ρόλου του λιμανιού της Καβάλας στη διακίνηση χημικών προϊόντων και λιπασμάτων, αλλά και διακίνησης προς τη Θάσο. Επιπλέον, στην ΠΕ υπάρχουν λατομεία μαρμάρου και σχιστόλιθων.

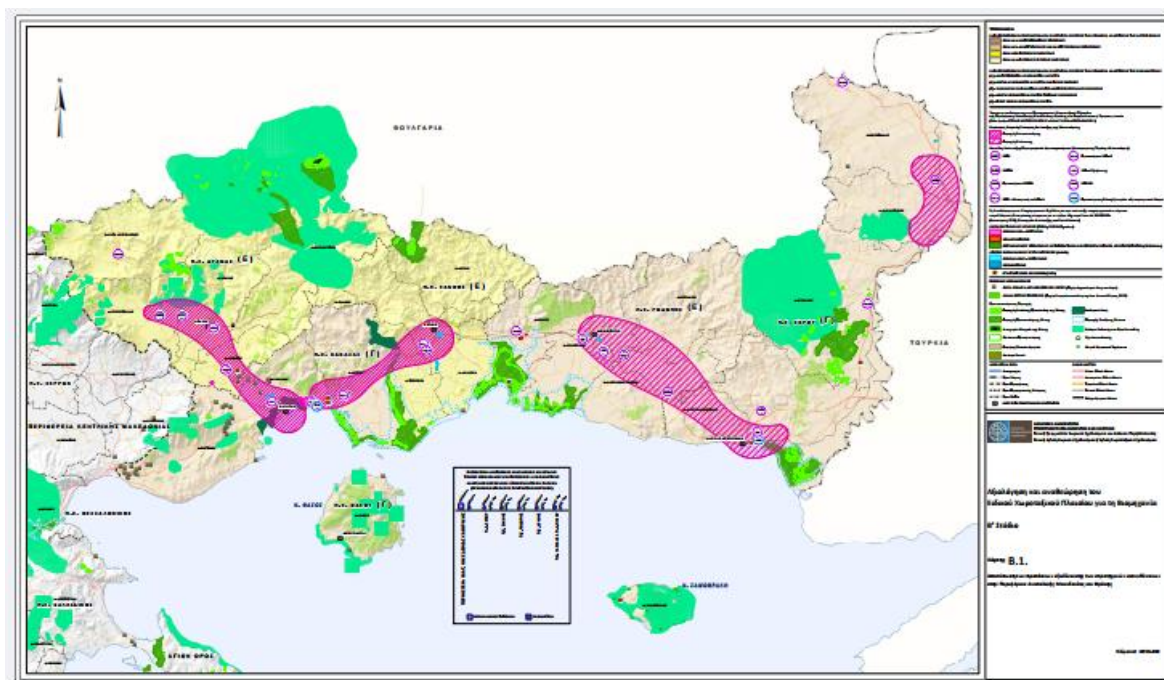
Ειδικότερα στη Θάσο υπάρχουν περιοχές που συγκεντρώνονται λατομεία μαρμάρου, για τις οποίες δίνεται η κατεύθυνση προώθησης της περαιτέρω ανάπτυξής τους με παράλληλη μέριμνα για τυχόν συγκρούσεις με την τουριστική δραστηριότητα που αναπτύσσεται στη νήσο.

Χωρικά, οι μεταποιητικές δραστηριότητες συγκεντρώνονται κατά κύριο λόγο στον οδικό άξονα Καβάλας-Ξάνθης, εκατέρωθεν του οποίου έχουν οργανωθεί η ΒΙΠΕ Καβάλας καθώς το ΒΙΟΠΑ πλησίον του οικισμού της Νέας Καρβάλης, ανατολικά του εμπορευματικού λιμένα της Καβάλας.

Αξιολόγηση και Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για την Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα.

Παράλληλα, στις περιοχές που υφίστανται άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις (όπως στην περιοχή του Αμυγδαλεώνα) εξετάζεται η δυνατότητα ένταξής τους σε καθεστώς εξυγίανσης, στοχεύοντας στη διαδικασία τόσο αναβάθμισης για τις υπάρχουσες μονάδες, που λόγω μεγέθους αναγκαστικά θα διατηρήσουν την υφιστάμενη χωροθέτηση τους με την προϋπόθεση μετασχηματισμού, όσο και ελκυστικότητας για μελλοντική ζήτηση εγκατάστασης μονάδων εντός αυτών. Η ίδια κατεύθυνση δίνεται και για τις περιοχές κατά μήκος του άξονα Καβάλας-Δράμας, με παράλληλη μέριμνα για κυκλοφοριακή ρύθμιση και η αποφυγή της περεταίρω μη οργανωμένης ανάπτυξης κατά μήκος του εν λόγω άξονα.

Τέλος, πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα εγκατάστασης νέων μονάδων μεταποίησης εντός οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων, στις εξωαστικές περιοχές της ΠΕ που παρουσιάζουν σχετική δυναμική, στις οποίες υπάρχει ταυτόχρονα σημαντική ανάγκη για νέους υποδοχείς.»

Χάρτης Αποτύπωση των προτάσεων εξειδίκευσης των στρατηγικών κατευθύνσεων στην ΑΜΘ

Ο παραπάνω χάρτης αποτυπώνει θεσμοθετημένες χρήσεις βιομηχανίας – βιοτεχνίας και χονδρεμπορίου, οργανωμένους υποδοχείς μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, καθώς και άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις. Παράλληλα, αποτυπώνει βασικές περιβαλλοντικές και χωρικές ενότητες, όπως περιοχές Natura 2000, καταφύγια άγριας ζωής, προστατευόμενα τοπία, δάση, γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, γεωλογικά μνημεία, ζώνες πλημμυρικού κινδύνου και παράκτια ζώνη. Επομένως, ο χάρτης αποδίδει ταυτόχρονα τόσο τις αναπτυξιακές δυνατότητες όσο και τους περιβαλλοντικούς περιορισμούς της Περιφέρειας.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ –ΚΑΤΑΤΑΞΗ Π.Ε. ΠΑΜΘ

Ακολουθεί συγκεντρωτικός πίνακας με την κατάταξη που έγινε σύμφωνα με το σχέδιο της νέας ΚΥΑ ΕΧΠ-Β των ΠΕ της ΠΑΜΘ στις ομάδες βιομηχανίας και εφοδιαστικής.

Περιφερειακή Ενότητα	Βιομηχανία (Ομάδα)	Εφοδιαστική (Ομάδα)	ΟΥΜΕΔ
Καβάλας (συμπ. Θάσου)	Β – Ανεπτυγμένη/ Αναπτυσσόμενη	Γ – Ενδιάμεσο κέντρο διαπεριφ. εμβέλειας	ΒΙΠΕ Καβάλας ΒΙΟΠΑ Καβάλας
Έβρου	Β – Ανεπτυγμένη/ Αναπτυσσόμενη	Γ – Ενδιάμεσο κέντρο διαπεριφ. εμβέλειας	ΒΙΠΕ Αλεξ/πολης ΒΙΟΠΑ Ορεστιάδας ΒΙΟΠΑ Σαπών
Ροδόπης	Β – Ανεπτυγμένη/ Αναπτυσσόμενη	Ε – Πολύ μικρό κέντρο	ΒΙΠΕ Κομοτηνής
Ξάνθης	Γ – Ενίσχυση	Ε – Πολύ μικρό κέντρο	ΒΙΠΕ Ξάνθης
Δράμας	Γ – Ενίσχυση	Ε – Πολύ μικρό κέντρο	ΒΙΠΕ Δράμας

5.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ «ΠΧΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

Στη συνέχεια παραθέτουμε τις κατευθύνσεις που συμπεριλαμβάνονται στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο «ΠΧΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ (Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/68605 /1092- ΦΕΚ 248/ΑΑΠ/2018):

«Όσον αφορά στον δευτερογενή τομέα στην Περιφέρεια παρατηρείται σημαντική ύφεση, το κλείσιμο μεγάλων μονάδων και η προβληματική λειτουργία των υφιστάμενων ΒΙΠΕ, συνδέεται με φαινόμενα όπως η σταδιακή εγκατάλειψη των μεγάλων κρατικών βιομηχανιών μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και η αδυναμία του ιδιωτικού τομέα να προσαρμοστεί στη ζήτηση και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά του.

Ως προς το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης, οι πολιτικές που αφορούν στον δευτερογενή τομέα περιορίστηκαν στον προγραμματισμό της δημιουργίας ενός αριθμού ΒΙΟΠΑ χωρίς να προσδιορίζουν περαιτέρω χαρακτηριστικά για την ανάπτυξη της βιομηχανικής δραστηριότητας. Στον αντίποδα, έχουμε τη δημιουργία λίγων νέων δυναμικών μονάδων σε θέσεις εκτός οργανωμένων υποδοχέων. Ως προς την αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη, κατεύθυνση δίνεται για την ανασυγκρότηση του δευτερογενή τομέα – και του

μετασχηματισμού της σε σημαντικό βιομηχανικό πόλο, μέσω της διασύνδεσης με τον πρωτογενή τομέα και αναγνώρισή τους ως περιφερειακή εξειδίκευση και εξαγωγικού χαρακτήρα.

Σε επίπεδο διαμετακομιστικού εμπορίου, σημαντικός είναι ο ρόλος των λιμένων της Περιφέρειας καθώς ορίζεται ως διαφοροποιημένος και/ή συμπληρωματικός σε σχέση με αυτόν της Θεσσαλονίκης απευθυνόμενος σε διαφορετικό δίκτυο προέλευσης – προορισμού των εμπορευματικών ροών.

Συγκεκριμένα, προωθείται η ανάπτυξη του διαμετακομιστικού εμπορίου, μέσω της ενίσχυσης των εμπορευματικών υποδομών (λιμένες Αλεξανδρούπολης και Καβάλας, άξονας Αλεξανδρούπολη –Ορμένιο και αξιοποίηση της Εγνατίας οδού και των κάθετων αξόνων).

Βασική κατεύθυνση του ΠΧΠ για τις Βιομηχανικές Περιοχές και τα Βιοτεχνικά Πάρκα που διαθέτει η Περιφέρεια, ή προγραμματίζονται, αποτελεί η διαφοροποίηση της πολιτικής εγκατάστασης της μεταποίησης προς ένα βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης του τομέα, με ενίσχυση της χωροθέτησης σε οργανωμένους υποδοχείς (ιδίως όσον αφορά στις μεγάλες βιομηχανικές μονάδες) σε βάρος της διάσπαρτης χωροθέτησης. Για την αύξηση του ενδιαφέροντος εγκατάστασης και μετεγκατάστασης εντός των οργανωμένων υποδοχών, εξετάζεται η περαιτέρω ενίσχυση των σχετικών κινήτρων για τις επιχειρήσεις. Προκρίνεται συνολικά η ενδυνάμωση των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών, με την ένταξη τους στο καθεστώς των Επιχειρηματικών Πάρκων (ΕΠ) του ν. 3982/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει από την Υ.Α. 4982/2022 (ΦΕΚ 195/Α` 15.10.2022), ώστε να δοθούν αυξημένες δυνατότητες για τη συμπληρωματική ανάπτυξη δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα που μπορούν να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στις μεταποιητικές μονάδες. Παράλληλα, εντάσσονται οι υφιστάμενες άτυπα διαμορφωμένες βιομηχανικές συγκεντρώσεις σε καθεστώς οργανωμένου υποδοχέα (σύμφωνα με ν.3982/2011) με στόχο την επιτόπου περιβαλλοντική και λειτουργική εξυγίανση και αναβάθμιση σημαντικών συγκεντρώσεων που δεν είναι εφικτό, ούτε επιθυμητό, να μετεγκατασταθούν (Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης -ΕΠΕ). Όσον αφορά ιδιαίτερα στον στόχο ενίσχυσης της συμπληρωματικότητας του δευτερογενούς με τον πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας προωθείται η θεσμοθέτηση οργανωμένων υποδοχών δραστηριοτήτων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων στις περιοχές του Διδυμότειχου, της Δράμας, της Καβάλας και του Σουφλίου, η υλοποίηση των ΒΙΟΠΑ που έχουν θεσμοθετηθεί από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού στους Δήμους Ιάσμου και Καλαμπακίου, η δημιουργία ΒΙΟΠΑ στην περιοχή του Κάτω Νευροκοπίου, καθώς και η οργάνωση ΠΟΑΠΔ στο Δήμο Παγγαίου και στο Δήμο Νέστου.

Το ΠΧΠ αναφέρει ότι για την περιοχή κατά μήκος του οδικού άξονα της ανατολικής εισόδου της Ξάνθης από την Εγνατία, αποτρέπεται άμεσα η περαιτέρω διάχυση, με κατάργηση των παρεκκλίσεων. Ανάλογη πολιτική συστήνεται και για την περιοχή της παλαιάς εθνικής οδού στο ύψος της Χρυσούπολης. Ειδικά, για την εγκατάσταση νέων μονάδων μεταποίησης, συσκευασίας και τυποποίησης αγροτικών προϊόντων, εξετάζεται η δημιουργία ΠΟΑΠΔ.

Κατεύθυνση δίδεται για την ενίσχυση του ρόλου της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας ως διαμετακομιστικών κέντρων συνδυασμένων μεταφορών, μέσω της οργάνωσης και της χωροθέτησης δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εφοδιαστική αλυσίδα (logistics) και το χονδρεμπόριο/αποθήκευση σε Επιχειρηματικά /Εμπορευματικά Πάρκα Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας (ΕΠΕ -ΕΕ) του άρθ. 14 του Ν. 4302/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (ν. 4442/2016(ΦΕΚ 230/Α` 7.12.2016)), εντός ή σε άμεση σχέση με τις χερσαίες λιμενικές ζώνες. Όσον αφορά στις υπόλοιπες δραστηριότητες εμπορευματικών δραστηριοτήτων και χονδρεμπορίου, προωθείται η χωροθέτηση τους εντός οργανωμένων ζωνών ώστε να αποφευχθεί η ανάπτυξη τους κατά μήκος των αξόνων. Η χωροθέτηση μπορεί να γίνεται (α) εντός ΕΠΕΕΕ εφόσον πληρούνται τα σχετικά κριτήρια, (β) εντός άλλων κατηγοριών Επιχειρηματικών Πάρκων σύμφωνα με όσα ορίζονται κατά περίπτωση στο ν. 3982/2011, (γ) ως ΠΟΑΠΔ, ή (δ) εντός οργανωμένων ζωνών που θα οριστούν από τον υποκείμενο σχεδιασμό. Υφιστάμενες άτυπες συγκεντρώσεις, ιδίως στις περιμετρικές ζώνες των κύριων αστικών κέντρων, οργανώνονται με στόχο την αποτροπή της περαιτέρω διάχυσης και την ενίσχυση της συνεκτικότητας του αστικού και του περιαστικού χώρου. Ειδικότερα, οργανώνεται ζώνη εφοδιαστικής διαχείρισης στην Κομοτηνή, στο πλαίσιο υποστήριξης του διεθνούς ρόλου της πόλης, σε συνδυασμό με την πολεοδομική εξυγίανση μίας εκ των δύο υφιστάμενων άτυπων συγκεντρώσεων στις εισόδους της πόλης.

Τέλος, όσον αφορά στις δραστηριότητες της εφοδιαστικής, προωθείται η οργάνωση δύο Επιχειρηματικών / Εμπορευματικών Πάρκων Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας (ΕΠΕΕΕ) (ν. 4302/2014, όπως έχει τροποποιηθεί

με τον ν. 4442/2016) στην Αλεξανδρούπολη και την Καβάλα, σε σύνδεση με τους εμπορευματικούς λιμένες. Ως περιοχή αναζήτησης για την οργάνωση του ΕΠΕΕ της Αλεξανδρούπολης ορίζεται η περιοχή που χαρακτηρίζεται ως «ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ προς εξυγίανση» στα ανατολικά του λιμένα. Στην Καβάλα, ως περιοχή αναζήτησης ορίζεται η χερσαία ζώνη του νέου εμπορευματικού λιμένα. Εξετάζεται παρόμοια ζώνη στην περιοχή του Ορμένιου. Αποτρέπεται η ανάπτυξη τέτοιων δραστηριοτήτων κατά μήκος του άξονα σύνδεσης Αλεξανδρούπολης - Ορμένιου. Τέλος, διερευνάται η οργάνωση ζώνης εφοδιαστικής διαχείρισης και εμπορίου στην Κομοτηνή, εντός ή σε λειτουργική συνέχεια μίας εκ των δύο γραμμικών ζωνών «ΒΙΟΠΑ προς εξυγίανση». Εφόσον δεν πληρούνται τα κριτήρια ανάπτυξης της υπόψη ζώνης ως ΕΠΕΕ, αυτή θα μπορούσε να οργανωθεί ως ΕΠ Εξυγίανσης του ν. 3982/2011 ή ως ΠΟΑΠΔ».

6. ΑΠΟΦΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας μας και μετά από την εξέταση του κειμένου του σχεδίου ΚΥΑ του νέου ΕΧΠ της Βιομηχανίας και της ΣΜΠΕ, λαμβάνοντας υπόψη και το ισχύον Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο «ΠΧΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ (Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/68605/1092- ΦΕΚ 248/ΑΑΠ/2018) , παραθέτουμε τα εξής :

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το υπό διαβούλευση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ) για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα αποτελεί ένα από τα βασικά εργαλεία εθνικού χωρικού σχεδιασμού, καθώς καθορίζει τις στρατηγικές κατευθύνσεις για την οργάνωση, τον εκσυγχρονισμό και τη χωρική ανάπτυξη της μεταποίησης, της εφοδιαστικής αλυσίδας και των συναφών παραγωγικών δραστηριοτήτων σε εθνικό επίπεδο. Βασικοί στόχοι του είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής βιομηχανίας, η προώθηση οργανωμένων μορφών ανάπτυξης, η βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας, η ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης και η μετάβαση σε ένα παραγωγικό πρότυπο που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις.

Για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το νέο ΕΧΠ αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς αναγνωρίζει τον στρατηγικό της ρόλο ως ανατολικής πύλης της χώρας προς τα Βαλκάνια, τη Μαύρη Θάλασσα και την Ανατολική Ευρώπη, καθώς και τη συμβολή της στους τομείς της μεταποίησης, της αγροδιατροφής, της εφοδιαστικής αλυσίδας, της ενέργειας και της αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου (λατομεία μαρμάρου). Παράλληλα, το σχέδιο αναγνωρίζει τη σημασία των λιμένων Αλεξανδρούπολης και Καβάλας, των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), των οργανωμένων υποδοχών μεταποιητικών δραστηριοτήτων και της διασύνδεσης του πρωτογενούς με τον δευτερογενή τομέα ως βασικών παραγόντων ανάπτυξης της Περιφέρειας.

Η αναγνώριση αυτή κινείται καταρχήν προς θετική κατεύθυνση και είναι συμβατή με τις βασικές αναπτυξιακές επιδιώξεις της Περιφέρειας. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα του ΕΧΠ δεν κρίνεται μόνο από την ανάδειξη των αναπτυξιακών δυνατοτήτων, αλλά και από τον βαθμό στον οποίο οι προτεινόμενες κατευθύνσεις εναρμονίζονται με τον υφιστάμενο χωροταξικό σχεδιασμό, διασφαλίζουν την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και παρέχουν επαρκή ασφάλεια δικαίου κατά την εφαρμογή τους.

Στο πλαίσιο αυτό, η αξιολόγηση του σχεδίου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί αποκομμένα από το ισχύον Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το οποίο αποτελεί το θεμελιώδες στρατηγικό εργαλείο χωρικής ανάπτυξης της Περιφέρειας και εξειδικεύει, σε περιφερειακό επίπεδο, τις κατευθύνσεις της εθνικής χωροταξικής πολιτικής. Το ΠΧΠ προσδιορίζει το αναπτυξιακό πρότυπο της Περιφέρειας, ιεραρχεί τις χρήσεις γης, αναδεικνύει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και θέτει συγκεκριμένες κατευθύνσεις για την προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, των υδατικών πόρων, των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000, του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και για την ορθολογική οργάνωση της βιομηχανικής ανάπτυξης μέσω οργανωμένων υποδοχών.

Η ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής αλυσίδας αποτελεί διαχρονικό στόχο τόσο του ΠΧΠ όσο και του υπό διαβούλευση ΕΧΠ. Η επίτευξη, όμως, του στόχου αυτού προϋποθέτει την εφαρμογή των αρχών της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης, της συνετής διαχείρισης των φυσικών πόρων, της πρόληψης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της χωρικής συνοχής, όπως αυτές απορρέουν από το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο. Η βιομηχανική ανάπτυξη οφείλει να κατευθύνεται κατά προτεραιότητα σε οργανωμένους υποδοχείς

και υφιστάμενες παραγωγικές περιοχές, αξιοποιώντας τις ήδη διαθέσιμες υποδομές και περιορίζοντας τη διάχυση νέων χρήσεων σε εκτάσεις υψηλής γεωργικής παραγωγικότητας ή σε περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής ευαισθησίας.

Υπό το πρίσμα αυτό, η παρούσα επιδιώκει να αξιολογήσει το σχέδιο του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου ως προς τη συμβατότητά του με τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, να αναδείξει τα σημεία στα οποία οι δύο σχεδιασμοί συγκλίνουν, αλλά και να επισημάνει τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται μεγαλύτερη εξειδίκευση, αποσαφήνιση ή συμπλήρωση των προβλέψεων του ΕΧΠ. Οι προτάσεις που διατυπώνονται δεν αμφισβητούν τη βασική φιλοσοφία του σχεδίου ούτε τις αναπτυξιακές του επιδιώξεις. Αντιθέτως, αποσκοπούν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του, στη διασφάλιση της συμβατότητάς του με τον περιφερειακό χωροταξικό σχεδιασμό, στην προστασία των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και στη θωράκιση της ασφάλειας δικαίου κατά την εφαρμογή του.

6.1.1 Επίσης σημειώνεται ότι στον παρόντα χρόνο βρίσκεται υπό κατάρτιση το Περιφερειακό Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη Οργανωμένων Υποδοχέων (ΠΣΔ-Π. Α.Μ.Θ.2026-2046). Σύμφωνα με το ΠΣΔ το οποίο βασίζεται, πέραν των χωροταξικών κριτηρίων, σε στοιχεία επιχειρηματικής ζήτησης, υφιστάμενης δόμησης, καθεστώτος ιδιοκτησίας, προσβασιμότητας και ενδιαφέροντος των τοπικών φορέων, γίνεται συνεκτίμηση της πραγματικής αναπτυξιακής δυναμικής κατά την ιεράρχηση των παρεμβάσεων και είναι βέβαιο ότι η ενσωμάτωση αντίστοιχων κριτηρίων στο ΕΧΠ -Β θα ενίσχυε την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του.

Από τη σύγκριση των κατευθύνσεων του νέου ΕΧΠ με τα αποτελέσματα του Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης (ΠΣΔ), παραθέτουμε τα εξής :

Από την εξειδίκευση των χωρικών προτεραιοτήτων ανά Περιφερειακή Ενότητα, προκύπτει ότι αν και το ΕΧΠ προσδιορίζει τις συνολικές ανάγκες νέων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ) για την ΠΑΜΘ, δεν καθορίζει τις περιοχές προτεραιότητας. Αντίθετα, το ΠΣΔ αναδεικνύει, μέσω πολυκριτηριακής αξιολόγησης, ως καταλληλότερες περιοχές για την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων τις εξής:

- Επιχειρηματικό Πάρκο Εθνικής Εμβέλειας Αλεξανδρούπολης (δημοτικό ακίνητο, όμορο του λιμένα)
- Βιοτεχνικό Πάρκο Βύσσας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Κομοτηνής (Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση ανατολικά της Κομοτηνής/ περιοχή Κικίδιο)
- Επιχειρηματικό Πάρκο Ευμοίρου Ξάνθης (Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση),
- Επιχειρηματικό Πάρκο Αμισιανών Καβάλας (Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση)
- Επιχειρηματικό Πάρκο Ελευθερούπολης Καβάλας (Δημόσια έκταση)
- Επιχειρηματικό Πάρκο Προσοτσάνης Δράμας (Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση).

Σε σχέση με την περιβαλλοντική εξυγίανση και την πολεοδομική οργάνωση των βιομηχανικών συγκεντρώσεων, από το ΠΣΔ αναγνωρίστηκαν, γεωαναφέρθηκαν και υπεδείχθησαν οι Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις ζωτικής σημασίας, συγκεκριμένα με οριογραμμή και έκταση. Πρόκειται για τις πέντε (5) από τις επτά (7) προτεινόμενες περιοχές και αποτελούν βασική προτεραιότητα του ΠΣΔ για τη χωρική τους ωρίμανση και την εν γένει προετοιμασία τους, με σκοπό τη μετατροπή τους σε Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης ή και την ανάπτυξη έργων υποδομής τα οποία, ως έργα περιβαλλοντικής ανάταξης, μπορούν να καλυφθούν και από ευρωπαϊκούς πόρους.

Η αξιολόγηση του ΠΣΔ αναδεικνύει την κατάταξη της περιοχή της Π.Ε.Έβρου «Ομάδα Β: Μεγάλα Εφοδιαστικά Κέντρα και πύλες εισόδου» αν όχι στην Ομάδα Α και όχι στην «Ομάδα Γ: Ενδιάμεσα εφοδιαστικά κέντρα διαπεριφερειακής εμβέλειας.

Τέλος οι προτάσεις του ΠΣΔ ΠΑΜΘ τεκμηριώνουν υψηλό βαθμό συμβατότητας με το νέου προτεινόμενο Πλαίσιο, εφόσον αντιμετωπίζονται ως στοχευμένες παρεμβάσεις χωρικής οργάνωσης και όχι ως μια γενικευμένη επέκταση της βιομηχανικής γης της Περιφέρειας.

6.2 ΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

Το υπό διαβούλευση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα (ΕΧΠ) συνιστά μία ουσιαστική προσπάθεια εκσυγχρονισμού του στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού για τον δευτερογενή τομέα, ανταποκρινόμενο στις σύγχρονες ανάγκες αναδιάρθρωσης της παραγωγικής βάσης της χώρας. Το σχέδιο επιδιώκει να διαμορφώσει ένα συνεκτικό πλαίσιο για τη χωρική οργάνωση της μεταποίησης

και της εφοδιαστικής αλυσίδας, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, την περιφερειακή ανάπτυξη, την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε περιοχής και τη μετάβαση σε ένα περισσότερο βιώσιμο παραγωγικό πρότυπο.

Για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΠΑΜΘ), το σχέδιο αναγνωρίζει με σαφήνεια τον ιδιαίτερο στρατηγικό ρόλο και αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά που τη διαφοροποιούν σε εθνικό επίπεδο. Η προσέγγιση αυτή βρίσκεται σε σημαντικό βαθμό σε συμφωνία τόσο με τις κατευθύνσεις του ισχύοντος Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου όσο και με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας, γεγονός που αποτελεί θετική βάση για τον περαιτέρω εξειδικευμένο σχεδιασμό.

6.2.1 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Ένα από τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του σχεδίου είναι η ανάδειξη της γεωστρατηγικής θέσης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ως ανατολικής πύλης της Ελλάδας προς τα Βαλκάνια, τη Μαύρη Θάλασσα, την Ανατολική Ευρώπη και την Τουρκία. Η θέση αυτή, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή της στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), προσδίδει στην Περιφέρεια ιδιαίτερη σημασία για τη διασύνδεση της χώρας με τις διεθνείς αγορές και τις ευρωπαϊκές αλυσίδες εφοδιασμού.

Η αναγνώριση αυτή συνάδει με τον αναπτυξιακό προσανατολισμό της ΠΑΜΘ και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ενίσχυση των εξωστρεφών δραστηριοτήτων, την προσέλκυση επενδύσεων και την αξιοποίηση της διασυνοριακής συνεργασίας ως μοχλού περιφερειακής ανάπτυξης.

6.2.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ

Ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο του σχεδίου είναι η έμφαση που αποδίδει το ΕΧΠ στην ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων και προγραμματιζόμενων μεταφορικών υποδομών της Περιφέρειας.

Ειδικότερα, αναγνωρίζεται η σημασία:

- των λιμένων Αλεξανδρούπολης και Καβάλας,
- της Εγνατίας Οδού,
- των καθέτων οδικών αξόνων προς τη Βουλγαρία,
- του σιδηροδρομικού άξονα Αλεξανδρούπολη – Ορμένιο,
- της προγραμματιζόμενης σιδηροδρομικής σύνδεσης Νέα Καρβάλη – Τοξότες.

Η σύνδεση των υποδομών αυτών με την ανάπτυξη της μεταποίησης και των logistics ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ευρωπαϊκές κατευθύνσεις για ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών και δημιουργεί σημαντικές δυνατότητες αναβάθμισης της περιφερειακής οικονομίας.

Παράλληλα, η ανάδειξη της Περιφέρειας ως κόμβου διαμετακομιστικού εμπορίου μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

6.2.3 ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ιδιαίτερα θετική αποτελεί η αναγνώριση του πρωτογενούς τομέα ως βασικού αναπτυξιακού πυλώνα της Περιφέρειας.

Το ΕΧΠ αναγνωρίζει ότι η Περιφέρεια διαθέτει ισχυρή αγροτική παραγωγή και σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης της αγροδιατροφικής αλυσίδας μέσω της σύνδεσης πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα.

Η κατεύθυνση αυτή είναι απολύτως συμβατή με τον αναπτυξιακό χαρακτήρα της Περιφέρειας, καθώς οι εύφοροι κάμποι του Έβρου, της Ροδόπης, της Ξάνθης, της Δράμας και της Καβάλας αποτελούν από τις σημαντικότερες γεωργικές περιοχές της χώρας.

Η ενίσχυση της αγροτοβιομηχανίας, της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και της παραγωγής προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της περιφερειακής οικονομίας, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην αύξηση των εξαγωγών.

6.2.4 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΟΥ ΜΑΡΜΑΡΟΥ

Το σχέδιο αναγνωρίζει ως ιδιαίτερο συγκριτικό πλεονέκτημα της Περιφέρειας τον καθετοποιημένο εξορυκτικό και μεταποιητικό κλάδο των μη μεταλλικών ορυκτών.

Ειδική αναφορά γίνεται στην παραγωγή μαρμάρου των Περιφερειακών Ενοτήτων Δράμας και Καβάλας, καθώς και στις λατομικές δραστηριότητες της Θάσου, οι οποίες αποτελούν έναν από τους πλέον εξωστρεφείς παραγωγικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας.

Η αναγνώριση αυτή ανταποκρίνεται στα πραγματικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας και αναδεικνύει έναν τομέα με υψηλή εξαγωγική δραστηριότητα, σημαντική συμβολή στην τοπική απασχόληση και ιδιαίτερη σημασία για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Παράλληλα, η έμφαση στην καθετοποίηση της παραγωγής δημιουργεί προοπτικές ενίσχυσης της προστιθέμενης αξίας των παραγόμενων προϊόντων.

6.2.5 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Το ΕΧΠ αναγνωρίζει επίσης τον αναδυόμενο ενεργειακό ρόλο της Αλεξανδρούπολης, η οποία εξελίσσεται σε ενεργειακό κόμβο εθνικής και διεθνούς σημασίας.

Οι σημαντικές επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές δημιουργούν νέες δυνατότητες προσέλκυσης παραγωγικών δραστηριοτήτων, ενισχύουν την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας και αναβαθμίζουν τον γεωπολιτικό ρόλο της Περιφέρειας.

Η αναγνώριση αυτής της δυναμικής αποτελεί σημαντικό θετικό στοιχείο του σχεδίου, καθώς συνδέει την ενεργειακή ανάπτυξη με τη βιομηχανική και μεταποιητική δραστηριότητα, δημιουργώντας ευνοϊκές προοπτικές για νέες επενδύσεις.

6.2.6 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ

Ιδιαίτερα θετική είναι και η καταγραφή του υφιστάμενου δικτύου οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων της Περιφέρειας.

Η ύπαρξη των ΒΙΠΕ Αλεξανδρούπολης, Δράμας, Καβάλας, Κομοτηνής και Ξάνθης, καθώς και των ΒΙΟΠΑ Καβάλας, Ορεστιάδας και Σαπών, συνολικής έκτασης περίπου 13.500 στρεμμάτων, αποτελεί σημαντικό αναπτυξιακό πλεονέκτημα, καθώς δημιουργεί τη δυνατότητα υποδοχής νέων επενδύσεων σε ήδη οργανωμένες περιοχές με διαθέσιμες υποδομές.

Επιπλέον, το ΕΧΠ αναγνωρίζει την ύπαρξη ανεργών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και βιομηχανικών συγκεντρώσεων που μπορούν να αξιοποιηθούν μέσω πολιτικών αναβάθμισης, επανάχρησης και εξυγίανσης, στοιχείο που συνάδει με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, της βιώσιμης διαχείρισης του χώρου και της περιορισμένης κατανάλωσης νέας γης.

Συνολικά, το υπό διαβούλευση ΕΧΠ αναγνωρίζει τον στρατηγικό της ρόλο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στο εθνικό παραγωγικό σύστημα. Η ανάδειξη της γεωστρατηγικής της θέσης, των μεταφορικών υποδομών, του πρωτογενούς τομέα, της αγροδιατροφής, του εξορυκτικού κλάδου, της ενεργειακής δυναμικής και των υφιστάμενων οργανωμένων υποδοχέων δημιουργεί ένα θετικό αναπτυξιακό πλαίσιο, το οποίο μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας.

Ωστόσο, η επιτυχής εφαρμογή των κατευθύνσεων αυτών προϋποθέτει την πλήρη εναρμόνισή τους με τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τη διασφάλιση της προστασίας των φυσικών πόρων, της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας και των προστατευόμενων οικοσυστημάτων, καθώς και την αποφυγή συγκρούσεων χρήσεων γης. Για τον λόγο αυτό, πέραν των θετικών στοιχείων που αναγνωρίζονται, απαιτούνται ορισμένες ουσιαστικές βελτιώσεις και εξειδικεύσεις του σχεδίου, ώστε η αναπτυξιακή του στόχευση να υλοποιηθεί με όρους χωρικής συνοχής, περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και ασφάλειας δικαίου.

6.3 ΑΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

Παρότι το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα αναγνωρίζει σε σημαντικό βαθμό τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και δημιουργεί ένα θετικό πλαίσιο για την ενίσχυση της παραγωγικής της βάσης, η αναλυτική εξέταση των προβλέψεων του σε σχέση με τις κατευθύνσεις του ισχύοντος Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου ΑΜΘ αναδεικνύει ορισμένα σημεία τα οποία απαιτούν περαιτέρω εξειδίκευση και βελτίωση.

Οι βασικές αποκλίσεις αφορούν κυρίως τον τρόπο με τον οποίο αυτή η ανάπτυξη θα χωροθετηθεί, τις πιέσεις που μπορεί να δημιουργήσει στους φυσικούς πόρους και τη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ παραγωγικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής προστασίας και κοινωνικής συνοχής.

Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο ΑΜΘ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διατήρηση του παραγωγικού χαρακτήρα της υπαίθρου, στην προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, στη βιώσιμη

αξιοποίηση των φυσικών πόρων, στην προστασία των ιδιαίτερα ευαίσθητων οικοσυστημάτων και στην αποφυγή άναρχης διάχυσης παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Αντίθετα, ορισμένες γενικές κατευθύνσεις του ΕΧΠ, εφόσον δεν εξειδικευθούν επαρκώς, ενδέχεται να δημιουργήσουν ερμηνευτικές αβεβαιότητες ή να επιτρέψουν πιέσεις σε περιοχές όπου το ΠΧΠ ΑΜΘ θέτει αυξημένες απαιτήσεις προστασίας.

6.3.1 ΑΝΑΓΚΗ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΗΣ ΥΨΗΛΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα αφορά τη σχέση μεταξύ της επιδιωκόμενης βιομηχανικής και εφοδιαστικής ανάπτυξης και της προστασίας της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.

Το ίδιο το ΕΧΠ αναγνωρίζει ότι η αγροδιατροφική οικονομία αποτελεί βασικό συγκριτικό πλεονέκτημα της Περιφέρειας. Ωστόσο, η ανάπτυξη νέων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, επιχειρηματικών πάρκων και υποδομών logistics μπορεί να δημιουργήσει αυξημένες πιέσεις σε εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας, ιδιαίτερα κατά μήκος:

- της Εγνατίας Οδού,
- των κάθετων διασυνοριακών αξόνων,
- των περιοχών πλησίον λιμένων,
- των πεδινών ζωνών Έβρου, Ροδόπης και Ξάνθης.

Το ζήτημα είναι ιδιαίτερα κρίσιμο, καθώς η απώλεια γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας δεν αποτελεί μόνο περιβαλλοντικό ζήτημα αλλά και απώλεια ενός μη ανανεώσιμου παραγωγικού πόρου που συνδέεται άμεσα με την επισιτιστική ασφάλεια και την αγροδιατροφική στρατηγική της Περιφέρειας.

Η ανάπτυξη της βιομηχανίας και των logistics δεν θα πρέπει να βασιστεί στη διάθεση νέας παραγωγικής γης, αλλά κατά προτεραιότητα:

- στην αξιοποίηση υφιστάμενων οργανωμένων υποδοχέων,
- στην αναβάθμιση υφιστάμενων ΒΙΠΕ και ΒΙΟΠΑ,
- στην επανάχρηση ανενεργών βιομηχανικών εγκαταστάσεων,
- στην εξυγίανση άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων.

Η κατεύθυνση αυτή είναι απολύτως συμβατή με το ΠΧΠ ΑΜΘ και με τις αρχές της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης.

Ακόμη το ΕΠΧ-Β δεν περιέχει καμία αναφορά στις δεσμεύσεις αγροτικής γης από φωτοβολταϊκά συστήματα, φαινόμενο με σοβαρές επιπτώσεις στις ΠΕ Ροδόπης, Ξάνθης και Δράμας, όπου υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης αγροβιομηχανικών μονάδων.

6.3.2 ΥΠΕΡΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΩΝ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ

Το ΕΧΠ προωθεί την ανάπτυξη οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων ως βασικό εργαλείο χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας.

Η κατεύθυνση αυτή είναι θετική, καθώς περιορίζει τη διάχυτη εγκατάσταση μονάδων και ενισχύει τη συγκέντρωση δραστηριοτήτων σε περιοχές με κατάλληλες υποδομές.

Ωστόσο, για την περίπτωση της ΑΜΘ απαιτείται μεγαλύτερη προσαρμογή στις πραγματικές συνθήκες της Περιφέρειας.

Η Περιφέρεια διαθέτει ήδη σημαντικό δίκτυο οργανωμένων υποδοχέων:

- ΒΙΠΕ Αλεξανδρούπολης,
- ΒΙΠΕ Δράμας,
- ΒΙΠΕ Καβάλας,
- ΒΙΠΕ Κομοτηνής,
- ΒΙΠΕ Ξάνθης,
- ΒΙΟΠΑ Καβάλας,
- ΒΙΟΠΑ Ορεστιάδας,
- ΒΙΟΠΑ Σαπών.

Επιπλέον, υπάρχουν διαθέσιμες εκτάσεις και σημαντικό κτηριακό απόθεμα που μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί.

Κατά συνέπεια, η δημιουργία νέων υποδοχέων θα πρέπει να αποτελεί επιλογή έσχατης ανάγκης και όχι αρχική αναπτυξιακή κατεύθυνση.

Απαιτείται η εισαγωγή στο ΕΧΠ της αρχής ότι πριν από κάθε νέα χωροθέτηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται:

- η ανεπάρκεια των υφιστάμενων οργανωμένων υποδοχέων,
- η απουσία εναλλακτικών θέσεων,

- η μη δυνατότητα αξιοποίησης ανενεργών βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

6.3.3 ΕΛΛΙΠΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΦΕΡΟΥΣΑΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Ένα σημαντικό κενό του ΕΧΠ αφορά την ανεπαρκή αναφορά στη διαθεσιμότητα και επάρκεια των υδατικών πόρων.

Η αναπτυξιακή στρατηγική που προτείνεται για την ΑΜΘ βασίζεται στην ενίσχυση δραστηριοτήτων όπως:

- αγροτοβιομηχανία,
- μεταποίηση,
- ενεργειακές εγκαταστάσεις,
- εξορυκτικές δραστηριότητες,
- logistics.

Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες έχουν διαφορετικές απαιτήσεις σε νερό, ενώ η Περιφέρεια διαθέτει ιδιαίτερα ευαίσθητα υδατικά συστήματα:

- λεκάνη ποταμού Έβρου,
- λεκάνη Νέστου,
- υπόγειους υδροφορείς,
- αρδευόμενες γεωργικές περιοχές.

Η απουσία ειδικής αξιολόγησης της φέρουσας ικανότητας των υδατικών πόρων δημιουργεί κενό στον στρατηγικό σχεδιασμό.

Η χωροθέτηση νέων οργανωμένων υποδοχέων θα πρέπει να συνδέεται υποχρεωτικά με:

- τεκμηρίωση υδατικού ισοζυγίου,
- συμβατότητα με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής,
- αξιολόγηση σωρευτικών πιέσεων.

6.3.4 ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ, ΟΠΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Η αναγνώριση του εξορυκτικού κλάδου (λατομεία μαρμάρου) ως σημαντικού παραγωγικού τομέα της Περιφέρειας αποτελεί θετικό στοιχείο του ΕΧΠ.

Ωστόσο, απαιτείται σαφέστερη οριοθέτηση μεταξύ:

- της αξιοποίησης ορυκτών πόρων,
- της προστασίας της βιοποικιλότητας,
- της διατήρησης του τοπίου,
- της προστασίας προστατευόμενων περιοχών.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτεί η πρόβλεψη σύμφωνα με την οποία σε περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000 θα πρέπει να παρέχεται δυνατότητα έρευνας και αξιοποίησης ορυκτών πρώτων υλών.

Η διατύπωση αυτή είναι ιδιαίτερα γενική και μπορεί να δημιουργήσει ερμηνευτικές δυσκολίες.

Η δυνατότητα αξιοποίησης ΟΠΥ στις περιοχές αυτές πρέπει να συνδέεται με αυστηρές προϋποθέσεις και ειδική οικολογική αξιολόγηση.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης διαθέτει ένα από τα σημαντικότερα δίκτυα προστατευόμενων περιοχών της χώρας. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται το Δέλτα του Έβρου, το Εθνικό Πάρκο Δαδιάς, το Δέλτα του Νέστου, η Οροσειρά Ροδόπης, η Σαμοθράκη, η Θάσος.

Οι περιοχές αυτές δεν αποτελούν απλώς ζώνες περιβαλλοντικής προστασίας, αλλά κρίσιμο αναπτυξιακό κεφάλαιο που συνδέεται με:

- τον οικότουρισμό,
- την ποιότητα ζωής,
- τη διατήρηση φυσικών πόρων,
- την κλιματική ανθεκτικότητα.

Το ΕΧΠ περιλαμβάνει γενικές προβλέψεις προστασίας, όμως δεν αντιμετωπίζει επαρκώς το ζήτημα των σωρευτικών επιπτώσεων.

Επειδή η πραγματική πρόκληση δεν είναι μόνο η επίπτωση μιας μεμονωμένης δραστηριότητας, αλλά η συνδυασμένη επίδραση πολλών δραστηριοτήτων:

- βιομηχανικών εγκαταστάσεων,
- ενεργειακών υποδομών,
- μεταφορών,
- εξορύξεων.

Για τον λόγο αυτό προτείνεται:

«Σε περιοχές Natura 2000 ή σε περιοχές όπου συνυπάρχουν πολλαπλές παραγωγικές πιέσεις, η χωροθέτηση νέων δραστηριοτήτων πρέπει να εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη τις σωρευτικές επιπτώσεις στο προστατευτέο αντικείμενο και στους στόχους διατήρησης.»

Η προσθήκη αυτή είναι αναγκαία ώστε η προστασία των οικοσυστημάτων να μην αντιμετωπίζεται αποσπασματικά.

6.3.5 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Η ανάδειξη της Αλεξανδρούπολης σε ενεργειακό κόμβο αποτελεί σημαντική ευκαιρία.

Ωστόσο,

Α) η συγκέντρωση μεγάλων ενεργειακών υποδομών δημιουργεί ανάγκη ειδικού σχεδιασμού για:

- σωρευτικές επιπτώσεις,
- ασφάλεια χρήσεων γης,
- εγκαταστάσεις SEVESO,
- αποτροπή φαινομένων domino effect,
- προστασία γειτονικών περιοχών.

Η γενική αναφορά του ΕΧΠ στην ανάγκη αποφυγής συγκρούσεων χρήσεων γης δεν επαρκεί.

Απαιτείται ειδικότερο πλαίσιο για την περιοχή της Αλεξανδρούπολης λόγω της εθνικής σημασίας των εγκαταστάσεων.

Β) η διαπίστωση ότι οι ενεργειακές επενδύσεις στην Αλεξανδρούπολη δημιουργούν νέα δεδομένα για τη βιομηχανική ανάπτυξη δεν μετατρέπεται σε συγκεκριμένη χωρική πολιτική. Δεν προβλέπονται:

- κατευθύνσεις χωροθέτησης δραστηριοτήτων που αξιοποιούν τις ενεργειακές υποδομές,
- ειδικές προβλέψεις για τεχνολογίες μηδενικών εκπομπών,
- σύνδεση των ενεργειακών υποδομών με τους οργανωμένους υποδοχείς μεταποίησης.

6.3.6 ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΩΡΙΚΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Παρότι το ΕΧΠ αναγνωρίζει ότι οι νέες ενεργειακές υποδομές δημιουργούν σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες, δεν αποτυπώνει με σαφήνεια χωρικές κατευθύνσεις που να υποστηρίζουν:

την τροφοδοσία των οργανωμένων υποδοχέων με φυσικό αέριο,

τη σύνδεση του ενεργειακού κόμβου με τη βιομηχανική παραγωγή,

τη συμβολή των ενεργειακών υποδομών στη μείωση του ενεργειακού κόστους της μεταποίησης.

6.3.7 ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η Περιφέρεια ΑΜΘ έχει υποστεί τα τελευταία χρόνια σημαντικές επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τις μεγάλες πυρκαγιές στον Έβρο και τις επιπτώσεις στα οικοσυστήματα της Δαδιάς.

Παρά τη σημαντική αυτή πραγματικότητα, το ΕΧΠ δεν ενσωματώνει επαρκώς την ανάγκη κλιματικής προσαρμογής στον χωρικό σχεδιασμό της βιομηχανίας.

Απαιτείται:

- ειδική αναφορά στις πυρόπληκτες περιοχές,
- αξιολόγηση κλιματικών κινδύνων,
- προστασία οικοσυστημάτων υψηλής ευαισθησίας,
- ενσωμάτωση της αρχής της ανθεκτικότητας στις νέες χωροθετήσεις.

Συνολικά, οι παραπάνω παρατηρήσεις δεν αμφισβητούν τη στρατηγική ανάγκη ενίσχυσης της βιομηχανικής και παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας. Αντίθετα, αποσκοπούν στη βελτίωση του ΕΧΠ ώστε η ανάπτυξη να πραγματοποιηθεί με μεγαλύτερη χωρική ασφάλεια, προστασία των φυσικών πόρων και συμβατότητα με τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

6.4 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ-ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΜΠΕ.

Οι προτάσεις που ακολουθούν αποσκοπούν στη βελτίωση της εφαρμοσιμότητας και της ασφάλειας δικαίου του νέου ΕΧΠ-Β, ώστε η ανάπτυξη της βιομηχανίας, να πραγματοποιείται με τρόπο συμβατό με:

- τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης,
- την προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας,
- τη διατήρηση των φυσικών οικοσυστημάτων,
- τη φέρουσα ικανότητα των φυσικών πόρων,

- την αρχή της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης.

6.4.1. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ-ΡΗΤΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

Η ΣΜΠΕ και το ΕΧΠ συνδέουν σημαντικό μέρος της μελλοντικής ανάπτυξης της Περιφέρειας με την εφοδιαστική αλυσίδα και τις συνδυασμένες μεταφορές.

Ωστόσο, οι προβλέψεις αυτές στηρίζονται ουσιαστικά στην πλήρη λειτουργία σιδηροδρομικών και λιμενικών υποδομών οι οποίες είτε δεν έχουν ολοκληρωθεί είτε βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια ωρίμανσης.

Δεν αξιολογείται εναλλακτικό σενάριο στο οποίο:

- σημαντικά σιδηροδρομικά έργα καθυστερούν,
- η εμπορευματική κίνηση παραμένει εξαρτημένη από τις οδικές μεταφορές,
- δεν επιτυγχάνονται οι προβλεπόμενες ροές μεταξύ λιμένων και ενδοχώρας.

Η παράλειψη αυτή επηρεάζει τόσο τη χωροταξική όσο και την περιβαλλοντική τεκμηρίωση του σχεδίου.

Η επίτευξη των στόχων του ΕΧΠ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ολοκλήρωση και λειτουργική αναβάθμιση των σιδηροδρομικών υποδομών, ώστε οι συνδυασμένες μεταφορές να αποτελέσουν πραγματική εναλλακτική έναντι της αποκλειστικής εξάρτησης από τις οδικές μεταφορές.

Πρόταση. Να δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη και λειτουργία των σιδηροδρομικών υποδομών εντός της Περιφέρειας, καθώς και στη σιδηροδρομική διασύνδεση των ΟΥΜΕΔ και των ΕΠΕΕΕ Καβάλας και Αλεξανδρούπολης, καθώς και του ΒΙΟΠΑ Βύσσας, με το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο και το ΔΕΔ-Μ.

6.4.2 ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΟΥΜΕΔ

Να προστεθεί ειδική κατεύθυνση σύμφωνα με την οποία:

«Πριν από τη χωροθέτηση νέων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων ή νέων κέντρων εφοδιαστικής αλυσίδας, θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αδυναμία κάλυψης των αναγκών από υφιστάμενους ΟΥΜΕΔ, ΒΙΠΕ, ΒΙΟΠΑ ή άλλες οργανωμένες υποδοχές δραστηριοτήτων.»

Με τον τρόπο αυτό περιορίζεται η κατανάλωση νέας γης. Ακόμη η Περιφέρεια θεωρεί ότι η επιτυχία του νέου χωρικού μοντέλου δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τη δημιουργία νέων υποδοχέων αλλά κυρίως από την ολοκλήρωση των εσωτερικών δικτύων, υποδομών, τη χρηματοδότηση, τα επενδυτικά κίνητρα και τη λειτουργική διασύνδεση με τα δίκτυα μεταφορών και ενέργειας.

6.4.3 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΑΒΣ

Πρόταση. Να αναβαθμιστεί ο ποσοτικός στόχος εξυγίανσης των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ) στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΠΑΜΘ) και να συνοδευτεί από ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης, το οποίο θα περιλαμβάνει σαφές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, εξασφαλισμένους χρηματοδοτικούς πόρους και μετρήσιμα ορόσημα παρακολούθησης.

Επιπλέον, να προβλεφθεί ειδική μέριμνα για τις γραμμικές συγκεντρώσεις της ΠΑΜΘ, μέσω ευέλικτων εργαλείων εφαρμογής, όπως η τμηματική οριοθέτηση Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (ΕΠΕ), η αξιοποίηση του θεσμού του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεγάλης Μεμονωμένης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) για μεγάλες εγκαταστάσεις που δεν είναι εφικτό να μετεγκατασταθούν, καθώς και η παροχή στοχευμένων κινήτρων και επιχορηγήσεων για έργα υποδομής.

Τέλος, να θεθεί ρητή γεωγραφική προτεραιότητα στις Περιφερειακές Ενότητες Ξάνθης και Δράμας, όπου εντοπίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία εξυγίανσης και θεσμικής οργάνωσής τους.

6.4.4 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΕΝΕΡΓΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (BROWNFIELDS)

Η ΠΑΜΘ διαθέτει σημαντικό αριθμό ανενεργών ή υποαξιοποιούμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων εντός οργανωμένων υποδοχέων.

Προταση. «Να δοθούν κίνητρα χωροθέτησης νέων δραστηριοτήτων σε υφιστάμενα βιομηχανικά κελύφη και εγκαταλελειμμένους βιομηχανικούς χώρους πριν από την ανάπτυξη νέων εκτάσεων.»

Η πρόταση αυτή συνδέεται με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης διαχείρισης του χώρου.

6.4.5 ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΟΥ ΕΝΤΑΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πρόταση. Να αναγνωριστεί ρητά στο ΕΧΠ βιομηχανικός πόλος προτεραιότητας στην ευρύτερη περιοχή της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας για δραστηριότητες έντασης ενέργειας και στρατηγικής σημασίας, με προτεραιότητα χρήσεων τεχνολογιών μηδενικών εκπομπών.

Οι περιοχές αυτές να αναγνωριστούν ως ζώνες ιδιαίτερης σημασίας για τη μεταποίηση και τη βιομηχανική ανάπτυξη της ΠΑΜΘ και να προσδιοριστούν ως ειδικές περιοχές παροχής κινήτρων για την εγκατάσταση επιχειρήσεων στους τομείς της ενέργειας, της βιομηχανίας και των καθαρών τεχνολογιών, αξιοποιώντας τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα σε υποδομές, διασυνδέσεις και ενεργειακούς πόρους.

6.4.6 ΣΥΝΔΕΣΗ FSRU ΜΕ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑ & ΔΙΚΤΥΑ

Πρόταση. Να προβλεφθεί στο ΕΧΠ ειδική κατεύθυνση για τη διασφάλιση της τροφοδοσίας των οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της ΠΑΜΘ με φυσικό αέριο μέσω των ενεργειακών υποδομών της Αλεξανδρούπολης, ως αντικείμενο εξειδίκευσης του υποκείμενου χωρικού σχεδιασμού και του προγραμματισμού των αναγκαίων έργων εξωτερικών υποδομών.

Παράλληλα, να αναδειχθεί ο ρόλος της Αλεξανδρούπολης ως περιφερειακού ενεργειακού κόμβου και η σημασία της αξιοποίησης των σχετικών ενεργειακών υποδομών για την ενίσχυση της βιομηχανικής ανάπτυξης της ΠΑΜΘ. Η αξιοποίηση της διαθέσιμης ενεργειακής δυναμικότητας θα πρέπει να τεκμηριώνεται με γνώμονα τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της μεταποίησης, μέσω της μείωσης του ενεργειακού κόστους παραγωγής και της ενίσχυσης της ασφάλειας εφοδιασμού των βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

6.4.7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ/ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Οι οκτώ (8) ΟΥΜΕΔ της ΠΑΜΘ παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις ως προς την ολοκλήρωση της πολεοδομικής οργάνωσης και των αναγκαίων εξωτερικών δικτύων και υποδομών, γεγονός που περιορίζει την αξιοποίηση και την απορρόφηση της διαθέσιμης οργανωμένης βιομηχανικής γης.

Πρόταση: Να προβλεφθεί στο ΕΧΠ η σύνδεση των κατευθύνσεων του με ειδικό χρηματοδοτικό μηχανισμό ή στοχευμένα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ολοκλήρωση της πολεοδόμησης, καθώς και των εξωτερικών δικτύων και υποδομών των υφιστάμενων ΟΥΜΕΔ της ΠΑΜΘ. Η ολοκλήρωση των παρεμβάσεων αυτών να αναγνωριστεί ως βασική προϋπόθεση για την ενεργοποίηση της διαθέσιμης βιομηχανικής γης, την προσέλκυση νέων επενδύσεων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της περιφερειακής μεταποίησης.

6.4.8 ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Το ΕΧΠ θα πρέπει να προωθήσει την ανάπτυξη οργανωμένων υποδοχέων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων κατά προτεραιότητα στις περιοχές Διδυμοτείχου, Δράμας, Καβάλας, Σουφλίου και Κάτω Νευροκοπίου, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των τοπικών παραγωγικών συστημάτων και ενισχύοντας την προστιθέμενη αξία του πρωτογενούς τομέα.

Πρόταση: Να ενσωματωθούν και να ιεραρχηθούν ρητά στο ΕΧΠ οι ανωτέρω οργανωμένοι υποδοχείς αγροδιατροφής ως περιοχές προτεραιότητας για την ανάπτυξη της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, με σαφή διασφάλιση της συμβατότητας και της συνέργειας μεταξύ του ΕΧΠ και του ΠΧΠ. Παράλληλα, να προβλεφθεί η λειτουργική σύνδεσή τους με τις αλυσίδες αξίας των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ της Περιφέρειας, καθώς και η παροχή κινήτρων για την εγκατάσταση και αξιοποίηση αγροφωτοβολταϊκών συστημάτων, με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και την προώθηση της βιώσιμης αγροδιατροφικής ανάπτυξης.

6.4.9 ΣΥΝΔΕΣΗ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

Αντί να καταναλώνεται γεωργική γη για ανεξάρτητες βιομηχανικές ή αποθηκευτικές δραστηριότητες, θα πρέπει να ενισχύονται δραστηριότητες που προσθέτουν αξία στην τοπική παραγωγή. Προτείνεται να αναφερθεί ότι:

«Η αγροδιατροφική μεταποίηση και οι εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν άμεσα την τοπική αγροτική παραγωγή αποτελούν προτεραιότητα έναντι δραστηριοτήτων που δεν συνδέονται λειτουργικά με τον πρωτογενή τομέα.»

6.4.10 ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΧΠ-ΑΠΕ ΕΝΤΟΣ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ

Το ΕΧΠ προβλέπει τη δυνατότητα χωροθέτησης εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) εντός ή πλησίον βιομηχανικών εγκαταστάσεων και οργανωμένων υποδοχέων, με σκοπό την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών.

Πρόταση: Να ενσωματωθεί στις κατευθύνσεις του ΕΧΠ για την ΠΑΜΘ ρητή πρόβλεψη για την προώθηση της εγκατάστασης και ενσωμάτωσης συστημάτων ΑΠΕ εντός των ΟΥΜΕΔ και των βιομηχανικών μονάδων, ιδίως μέσω φωτοβολταϊκών σε στέγες και στέγαστρα, καθώς και αγροφωτοβολταϊκών όπου αυτά είναι συμβατά

με τις προβλεπόμενες χρήσεις γης και τη γεωργική δραστηριότητα. Η κατεύθυνση αυτή να αποσκοπεί στην ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας των επιχειρήσεων, στη μείωση του ενεργειακού κόστους και των εκπομπών, καθώς και στον περιορισμό των χωρικών συγκρούσεων που προκύπτουν από τη χωροθέτηση αυτόνομων εγκαταστάσεων ΑΠΕ εκτός οργανωμένων υποδοχών.

6.4.11 ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗ SEVESO ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΛΙΜΕΝΑ ΚΑΒΑΛΑΣ

Η Καβάλα συγκεντρώνει διακίνηση χημικών και λιπασμάτων, με αυξημένη πιθανότητα γειτνίασης εγκαταστάσεων επικίνδυνων ουσιών.

Πρόταση. Να προβλεφθεί ειδική μέριμνα αξιολόγησης σωρευτικής/ποσοτικής διακινδύνευσης και πολλαπλασιαστικών φαινομένων στη λιμενική/βιομηχανική ζώνη Καβάλας.

6.4.12 ΘΑΣΟΣ — ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΜΑΡΜΑΡΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Στη Θάσο συγκεντρώνονται λατομεία μαρμάρου με δυναμική ανάπτυξης, σε πιθανή σύγκρουση με την τουριστική δραστηριότητα.

Πρόταση. Να τεθούν ρητοί όροι συνύπαρξης εξορυκτικής/μεταποιητικής δραστηριότητας με τον τουρισμό στη Θάσο (ζώνες, όρια όχλησης, αποκατάσταση), κατά τη λογική της συνέργειας ΕΧΠ-BE/ΕΧΠ-Τουρισμού.

6.4.13 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η αποτελεσματική εφαρμογή απαιτεί συντονισμό χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Πρόταση. Να προβλεφθεί μηχανισμός συντονισμού/διακυβέρνησης εφαρμογής σε επίπεδο Περιφέρειας (χωρικός-αναπτυξιακός σχεδιασμός, φορείς ΟΥΜΕΔ, αρμόδιες υπηρεσίες), με περιοδική αναφορά προόδου.

6.4.14 ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΕ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ

Το σχέδιο του ΕΧΠ αναγνωρίζει ρητά ότι η Αλεξανδρούπολη αποτελεί:

- ενεργειακό κόμβο εθνικής σημασίας,
- λιμενική πύλη εισόδου,
- πόλο επέκτασης της βιομηχανίας,
- περιοχή προσέλκυσης νέων βιομηχανικών επενδύσεων,
- βασικό κόμβο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ).

Παράλληλα, η ανάλυση του ΕΧΠ τεκμηριώνει ότι οι εξελίξεις στον ενεργειακό τομέα και οι νέες γεωπολιτικές συνθήκες αναβαθμίζουν ουσιαστικά τον ρόλο της Αλεξανδρούπολης στη βιομηχανία και την εφοδιαστική.

Ωστόσο, παρά τα ανωτέρω, η ΠΕ Έβρου κατατάσσεται στην Ομάδα Γ («Ενδιάμεσα Εφοδιαστικά Κέντρα Διαπεριφερειακής Εμβέλειας»).

Η κατάταξη αυτή δεν είναι συμβατή με την ίδια την τεκμηρίωση του ΕΧΠ ούτε με τη λειτουργία της Αλεξανδρούπολης ως διεθνούς ενεργειακής, διαμετακομιστικής και γεωστρατηγικής πύλης της χώρας. Η περιγραφή που περιλαμβάνεται στο σχέδιο αντιστοιχεί ουσιαστικά στα χαρακτηριστικά της Ομάδας Β («Μεγάλα Εφοδιαστικά Κέντρα και Πύλες Εισόδου»), εάν όχι της Ομάδας Α.

Η κατηγοριοποίηση θα πρέπει να αναθεωρηθεί, ώστε να υπάρχει εσωτερική συνέπεια μεταξύ της ανάλυσης και των κανονιστικών προβλέψεων του ΕΧΠ.

Πρόταση. Η ΠΕ Έβρου να καταταγεί στην «Ομάδα Β: Μεγάλα Εφοδιαστικά Κέντρα και πύλες εισόδου» και όχι στην «Ομάδα Γ: Ενδιάμεσα εφοδιαστικά κέντρα διαπεριφερειακής εμβέλειας».

6.4.15 ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΕ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η στρατηγική της Περιφέρειας για την ανάδειξη της Δράμας και της Ξάνθης ως ισότιμων πόλων περιφερειακής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Περιφέρειας ΑΜΘ και μέσω αυτής η υπόδειξη της ΑΒΣ Προσοτσάνης και της ΑΒΣ Ευμοίρου, ως περιοχών για την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων και την εξυγίανση υφισταμένων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, έχει ως σταθερή επιδίωξη την όσο το δυνατόν ταχύτερη ανακατάταξη των εν λόγω ΠΕ στην κλίμακα της βιομηχανίας και Εφοδιαστικής αλυσίδας και πιο συγκεκριμένα τη μετάπτωση του από την «Ομάδα Γ: Περιοχές ενίσχυσης» στην «Ομάδα Β: Ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες περιοχές».

6.4.16 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΠΙΟΥ

Προτείνεται η ενσωμάτωση ειδικής κατεύθυνσης με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση νέων βιομηχανικών, ενεργειακών και εφοδιαστικών υποδομών θα πρέπει να ενσωματώνουν αρχές κλιματικής ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση σε ακραία κλιματικά φαινόμενα, την ανάγκη διασφάλισης της λειτουργικής συνέχειας και τη δυνατότητα προσαρμογής των υποδομών στις μελλοντικές κλιματικές συνθήκες.»

Η ενσωμάτωση της κλιματικής ανθεκτικότητας συμβάλλει στη μείωση των μελλοντικών επιπτώσεων, στην προστασία των επενδύσεων και στη βιώσιμη λειτουργία των παραγωγικών συστημάτων.

Παράλληλα, προτείνεται για την προστασία τοπίου η ρητή αναφορά:

- στις αρχές της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Τοπίου (Σύμβαση της Φλωρεντίας), με στόχο την προστασία, διαχείριση και ορθολογική αξιοποίηση του τοπίου,
- στην προστασία και διατήρηση τοπίων ιδιαίτερης φυσικής, πολιτιστικής και αισθητικής αξίας, ως βασικής παραμέτρου κατά τον χωροταξικό σχεδιασμό και τη χωροθέτηση νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

6.4.17 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Για την ΑΜΘ προτείνεται ειδική αναφορά:

«Ενθαρρύνεται η ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων πλησίον αξιοποιήσιμων γεωθερμικών πεδίων, με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος της βιομηχανικής παραγωγής.»

6.4.18 ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗΣ-ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7, &5 ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΧΩΡΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΠΟ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΑΠΟ ΕΞΟΡΥΞΗ

Α) Η προτεινόμενη διάταξη στο άρθρο 7 παραγρ.5 της ΚΥΑ αντιμετωπίζει ενιαία όλες τις δραστηριότητες που εξαρτώνται από ορυκτές πρώτες ύλες, ανεξαρτήτως του είδους, της τεχνολογίας επεξεργασίας και της έντασης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η εξομοίωση αυτή δεν ανταποκρίνεται στις αρχές του χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς δραστηριότητες εξόρυξης και επεξεργασίας ανάλογα με την ορυκτή πρώτη ύλη εμφανίζουν ουσιαστικά διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Το σχέδιο της ΚΥΑ όφειλε να περιλαμβάνει ειδική χωροταξική αξιολόγηση και όχι να τα εντάσσει σε μια γενική κατηγορία «δραστηριοτήτων με χωροθετική εξάρτηση από πρώτες ύλες.»

Όφειλε να τεκμηριώνει γιατί πρέπει να εφαρμόζεται η ίδια χωροταξική πολιτική σε όλες τις ΟΠΥ, και γιατί δεν αξιολογεί αν η ευνοϊκή χωροθετική αντιμετώπιση πρέπει να αφορά μόνο κρίσιμες πρώτες ύλες ή και μεταλλεύματα που δεν εντάσσονται στις κρίσιμες πρώτες ύλες. Δεν παρέχεται τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα αυτής της επιλογής.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η ανάγκη αποτροπής ερμηνευτικών αμφιβολιών σχετικά με τη δυνατότητα χωροθέτησης μεγάλων δραστηριοτήτων, όπως μονάδων εξόρυξης ή επεξεργασίας πρώτων υλών.

Θα πρέπει να γίνεται διάκριση τουλάχιστον μεταξύ:

- μεταλλικών ορυκτών,
- κρίσιμων και στρατηγικών ΟΠΥ,
- βιομηχανικών ορυκτών,
- αδρανών υλικών,

και να προβλέπονται διαφορετικά χωροταξικά κριτήρια ανά κατηγορία.

Β) Το ΕΧΠ αναγνωρίζει ότι ορισμένες δραστηριότητες παρουσιάζουν αυξημένη χωροθετική εξάρτηση λόγω της σύνδεσής τους με τη θέση των κοιτασμάτων. Ωστόσο, ο χαρακτηρισμός μιας δραστηριότητας ως χωροθετικά εξαρτώμενης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνεπάγεται αυτοδίκαιη δυνατότητα εγκατάστασης.

Προτείνεται η προσθήκη:

«Η ένταξη δραστηριότητας στην κατηγορία των χωροθετικά εξαρτώμενων δραστηριοτήτων αφορά αποκλειστικά τον χαρακτηρισμό της ως προς τη σχέση της με τον χώρο και δεν δημιουργεί αυτοτελές δικαίωμα χωροθέτησης ή εγκατάστασης.»

Γ) Διευκρίνιση του ρόλου της γνωμοδότησης του Υπουργείου Ανάπτυξης (άρθρο 7 παραγρ.5 της ΚΥΑ)

Απαιτείται σαφής οριοθέτηση της γνωμοδότησης υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης,.

Προτείνεται η ακόλουθη προσθήκη:

«Η ανωτέρω γνωμοδότηση αφορά αποκλειστικά τον χαρακτηρισμό της δραστηριότητας ως χωροθετικά εξαρτώμενης και δεν συνιστά έγκριση χωροθέτησης, περιβαλλοντική έγκριση ή δέσμευση των αρμόδιων

διοικητικών αρχών κατά την εφαρμογή της ειδικής χωροταξικής, περιβαλλοντικής και αδειοδοτικής νομοθεσίας.»

Με τη ρύθμιση αυτή αποτρέπεται η ερμηνεία ότι η γνωμοδότηση αποτελεί προέγκριση εγκατάστασης.

6.4.19 Η ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΒΑΣΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ανάπτυξη της βιομηχανίας, της αγροδιατροφικής μεταποίησης, της εφοδιαστικής αλυσίδας και των ενεργειακών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης προϋποθέτει τη διαθεσιμότητα επαρκών και ποιοτικά κατάλληλων υδατικών πόρων.

Η ΑΜΘ διαθέτει ιδιαίτερα σημαντικά υδατικά συστήματα, τα οποία αποτελούν ταυτόχρονα:

- βασικό παραγωγικό πόρο για τον πρωτογενή τομέα,
- περιβαλλοντικό κεφάλαιο μεγάλης αξίας,
- κρίσιμη υποδομή για τη βιομηχανική ανάπτυξη.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν:

- η λεκάνη απορροής του ποταμού Έβρου,
- η λεκάνη απορροής του Νέστου,
- οι υπόγειοι υδροφορείς των πεδινών περιοχών,
- τα αρδευτικά συστήματα των γεωργικών εκτάσεων.

Το ΕΧΠ αναγνωρίζει την ανάγκη ενίσχυσης στην Περιφέρεια της μεταποίησης και της βιομηχανικής δραστηριότητας, ωστόσο δεν εξειδικεύει επαρκώς τον τρόπο με τον οποίο η προβλεπόμενη ανάπτυξη θα συνδυαστεί με τη φέρουσα ικανότητα των διαθέσιμων υδατικών πόρων.

Η παράλειψη αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς πολλές από τις δραστηριότητες που προωθούνται από το ΕΧΠ παρουσιάζουν αυξημένες ανάγκες σε νερό:

- αγροτοβιομηχανικές μονάδες,
- ενεργειακές εγκαταστάσεις,
- μονάδες επεξεργασίας πρώτων υλών,
- ορισμένες μεταποιητικές δραστηριότητες.

Επομένως, η χωροθέτηση νέων οργανωμένων υποδοχέων ή μεγάλων παραγωγικών μονάδων θα πρέπει να συνδέεται υποχρεωτικά με αξιολόγηση της υδατικής επάρκειας.

Προτείνεται η προσθήκη στην ΚΥΑ του ΕΧΠ ειδικής πρόβλεψης:

«Η δημιουργία νέων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων, Επιχειρηματικών Πάρκων ή εγκαταστάσεων σημαντικής κατανάλωσης υδάτων προϋποθέτει τεκμηρίωση της διαθεσιμότητας υδατικών πόρων και της συμβατότητας με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.»

6.4.20 ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης έχει βρεθεί τα τελευταία χρόνια αντιμέτωπη με ιδιαίτερα έντονες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η μεγάλη δασική πυρκαγιά στον Έβρο, η οποία επηρέασε εκτεταμένες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος, μεταξύ των οποίων και σημαντικά οικοσυστήματα της περιοχής της Δαδιάς.

Οι νέες συνθήκες χαρακτηρίζονται από:

- αυξημένο κίνδυνο δασικών πυρκαγιών,
- μεγαλύτερες περιόδους ξηρασίας,
- αυξημένη πίεση στους υδατικούς πόρους,
- μεγαλύτερη ευαισθησία των οικοσυστημάτων.

Το ΕΧΠ, ενώ θέτει γενικούς στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και περιβαλλοντικής προστασίας, δεν ενσωματώνει με επαρκή σαφήνεια την ανάγκη χωρικής προσαρμογής στις νέες κλιματικές συνθήκες.

Η βιομηχανική και ενεργειακή ανάπτυξη στην ΑΜΘ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι ο φυσικός χώρος δεν αποτελεί πλέον σταθερό υπόβαθρο, αλλά έναν χώρο αυξημένης τρωτότητας.

Προτείνεται η προσθήκη ειδικής κατεύθυνσης στην ΚΥΑ :

«Κατά τον σχεδιασμό νέων βιομηχανικών, ενεργειακών και εφοδιαστικών υποδομών λαμβάνονται υπόψη οι κλιματικοί κίνδυνοι, η τρωτότητα των περιοχών εγκατάστασης και οι ανάγκες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.»

Ειδικά για περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές μεγάλης κλίμακας, η αξιολόγηση της καταλληλότητας νέων χρήσεων θα πρέπει να συνεκτιμά τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και την αυξημένη περιβαλλοντική τρωτότητα.

6.4.21 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA 2000 ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΩΡΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης διαθέτει ένα από τα σημαντικότερα δίκτυα προστατευόμενων περιοχών της χώρας.

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται:

- το Δέλτα του Έβρου,
- το Εθνικό Πάρκο Δαδιάς,
- το Δέλτα του Νέστου,
- η Οροσειρά Ροδόπης,
- η Σαμοθράκη,
- η Θάσος.

Οι περιοχές αυτές δεν αποτελούν απλώς ζώνες περιβαλλοντικής προστασίας, αλλά κρίσιμο αναπτυξιακό κεφάλαιο που συνδέεται με:

- τον οικότουρισμό,
- την ποιότητα ζωής,
- τη διατήρηση φυσικών πόρων,
- την κλιματική ανθεκτικότητα.

Το ΕΧΠ περιλαμβάνει γενικές προβλέψεις προστασίας, όμως δεν αντιμετωπίζει επαρκώς το ζήτημα των σωρευτικών επιπτώσεων.

Η πραγματική πρόκληση δεν είναι μόνο η επίπτωση μιας μεμονωμένης δραστηριότητας, αλλά η συνδυασμένη επίδραση πολλών δραστηριοτήτων:

- βιομηχανικών εγκαταστάσεων,
- ενεργειακών υποδομών,
- μεταφορών,
- εξορύξεων.

Για τον λόγο αυτό προτείνεται στο αντίστοιχο πεδίο της ΚΥΑ(σελ34) να προστεθεί:

«Σε περιοχές Natura 2000 ή σε περιοχές όπου συνυπάρχουν πολλαπλές παραγωγικές πιέσεις, η χωροθέτηση νέων δραστηριοτήτων εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη τις σωρευτικές επιπτώσεις στο προστατευτέο αντικείμενο και στους στόχους διατήρησης.»

Η προσθήκη αυτή είναι αναγκαία ώστε η προστασία των οικοσυστημάτων να μην αντιμετωπίζεται αποσπασματικά.

6.4.22 ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ: ΘΑΣΟΣ ΚΑΙ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ

Η αντιμετώπιση του νησιωτικού χώρου στο ΕΧΠ απαιτεί μεγαλύτερη εξειδίκευση.

Η Θάσος και η Σαμοθράκη διαθέτουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

- υψηλή περιβαλλοντική αξία,
- σημαντικό τουριστικό προϊόν,
- περιορισμένη φέρουσα ικανότητα,
- ευαίσθητα οικοσυστήματα.

Ειδικά η Θάσος συνδυάζει τουριστική ανάπτυξη, λατομική δραστηριότητα, δασικά οικοσυστήματα, παράκτιες ζώνες.

Η Σαμοθράκη αποτελεί περιοχή υψηλής φυσικής και πολιτιστικής αξίας, όπου απαιτείται ιδιαίτερα προσεκτική διαχείριση νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Η γενική αναφορά περί αποφυγής συγκρούσεων μεταξύ τουρισμού και δευτερογενούς τομέα δεν θεωρείται επαρκής.

Προτείνεται να προστεθεί:

«Στα νησιά η ανάπτυξη βιομηχανικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων υψηλής όχλησης πραγματοποιείται αποκλειστικά σε θεσμοθετημένες περιοχές και σύμφωνα με τον υποκείμενο πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, **λαμβάνοντας υπόψη τη φέρουσα ικανότητα των νησιωτικών οικοσυστημάτων.**»

6.4.23 ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Η επιτυχία του ΕΧΠ εξαρτάται σημαντικά από τη λειτουργική σύνδεση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων.

Η μη ολοκληρωμένη διασύνδεση μεταξύ OpenBusiness, Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου, Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη, χωρικών και περιβαλλοντικών δεδομένων,

δημιουργεί γραφειοκρατικές καθυστερήσεις και δυσχεραίνει τον έλεγχο της συμβατότητας των δραστηριοτήτων.

Πρόταση: «Να τεθεί ως προτεραιότητα η πλήρης ψηφιακή διαλειτουργικότητα των συστημάτων.»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η ΑΜΘ δεν αποτελεί έναν αδιαφοροποίητο χώρο υποδοχής βιομηχανικών και εφοδιαστικών δραστηριοτήτων. Διαθέτει ένα σύνθετο χωρικό σύστημα, στο οποίο συνυπάρχουν μεγάλης σημασίας γεωργικές εκτάσεις, προστατευόμενα οικοσυστήματα, παράκτιες περιοχές υψηλής περιβαλλοντικής αξίας, ορεινά τοπία, τουριστικοί προορισμοί, ενεργειακές εγκαταστάσεις και παραγωγικές δραστηριότητες. Για τον λόγο αυτό, παρά τα θετικά στοιχεία του ΕΧΠ -Β που έχουν αναφερθεί παραπάνω στην παρούσα, αναδείχθηκαν σημαντικά ζητήματα που χρήζουν περαιτέρω τεκμηρίωσης, εξειδίκευσης και συμπλήρωσης προκειμένου ο σχεδιασμός να καταστεί αποτελεσματικός, εφαρμόσιμος και συμβατός με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και να στηρίζεται στην αρχή της ισορροπίας μεταξύ παραγωγικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής προστασίας και κοινωνικής συνοχής.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση έχοντας υπόψη τις διατάξεις του Ν. 5314/2026, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Γνωμοδοτεί Υπέρ επί του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για την Βιομηχανία και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού.

Κατά της ανωτέρω απόφασης ψήφισαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι 1.Μέτιος Χρήστος, 2.Δελησταμάτης Βασίλειος, 3.Μποδούρογλου Κατερίνα, 4.Ηλιόπουλος Στέργιος, 5.Λυμπεράκης Δημήτριος, 6.Κλάδης Διονύσιος.

Η παρούσα απόφαση έλαβε α/α 67/2026.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ**

Μιχαήλ Σ. Πιτιακούδης

Τα Μέλη

1. ΜΟΥΡΒΕΤΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	23. ΠΑΥΛΑΚΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	
2. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	24. ΑΜΟΥΤΣΚΑ ΙΜΠΡΑΧΗΜ	
3. ΒΕΝΕΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	25. ΟΣΜΑΝ ΠΕΧΛΙΒΑΝ ΑΧΜΕΤ	
4. ΜΠΑΧΑΡΙΔΟΥ ΦΑΝΗ	26. ΑΡΧΟΝΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	
5. ΔΑΛΑΚΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	27. ΜΕΤΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	
6. ΠΑΤΑΚΑΚΗΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ	28. ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ	ΑΠΩΝ
7. ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	29. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΠΩΝ
8. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	30. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	
9. ΧΑΤΖΗΓΚΕΝΕ ΙΡΦΑΝ	31. ΓΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΠΩΝ

10.	ΚΟΝΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	32.	ΔΕΛΗΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	
11.	ΤΑΠΑΤΖΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	33.	ΜΟΥΜΙΝ ΚΑΑΝ	ΑΠΩΝ
12.	ΠΟΥΛΙΛΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	34.	ΚΑΣΑΠ ΑΧΜΕΤ	ΑΠΩΝ
13.	ΙΣΜΑΗΛΚΟ ΦΑΤΗΧ	35.	ΤΣΩΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΑΠΩΝ
14.	ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	36.	ΨΩΜΑ ΣΟΦΙΑ	ΑΠΟΥΣΑ
15.	ΜΕΝΤΙΖΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	37.	ΓΚΟΥΛΙΑΜΑ ΜΑΝΔΑΛΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΑΠΟΥΣΑ
16.	ΧΑΤΖΗ ΜΕΜΕΤ ΡΙΤΒΑΝ	38.	ΜΠΟΔΟΥΡΟΓΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	
17.	ΙΓΝΑΤΙΑΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	39.	ΚΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ	ΑΠΩΝ
18.	ΜΟΛΛΑ ΙΣΑ ΡΙΤΒΑΝ	40.	ΣΕΙΤΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	
19.	ΕΥΚΑΡΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	41.	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	
20.	ΔΑΛΚΙΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	42.	ΛΥΜΠΕΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	
21.	ΜΠΡΙΚΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ	43.	ΚΛΑΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	
22.	ΓΙΟΥΡΟΥΚ ΣΑΛΗ	44.	ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΑΠΩΝ